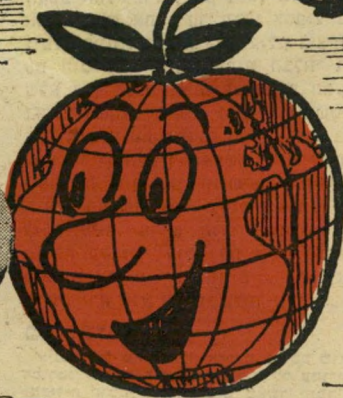

העולם הזה

שפחה הוליבודית בריני
לחווה והנחש, תפוח הדרש
(ראה קולנוע)

השבועון הסוציאלי-פורמצי

רחוב נליקסון 8, תל אביב (ליד תיאטרון "אהל") ת.ד. 136, טל (זמני) 66785 מען למברקים: "עולמסרס" משרד המערכת בירושלים: רחוב דוד המלך (יוליאן). מ.ל.ס.ר.ד.ס.ר.ד.

נורך משנה, כיתוב: מיכאל אלמו (זמני)

עורך משנה, תבנית: קריאל דוש

הכתב הראשי: יהודה נבאי

עורך משנה, חרשות: משה בן-אפרים

הכתב הראשי: מיכאל אלמו, יחיאל בשן, נצח נבי, ירוחם נבע, זמר תרמור, דוד ארנון, אוסקר טאובר, פילים טיאר, דודי מנוסי, צבי שש, ראש מערכת, ירושלים: דוד רובינר

עורכי מדורים: משה בן-אפרים

סופרי חוץ: מונסי ניקובס, נביראל דנון, שמואל מירון

מו"פ: העולם הזה כע"מ מודפס: דפוס ישראל כע"מ ת"א

העורך הראשי: אורי אבנרי ראש המערכת: שלום כהן

עורך משנה, תבנית: קריאל דוש

הצלם הראשי: פול גולדמן

עורכי מדורים: משה בן-אפרים

סופרי חוץ: מונסי ניקובס, נביראל דנון, שמואל מירון

מו"פ: העולם הזה כע"מ מודפס: דפוס ישראל כע"מ ת"א

לעולם לקהל. גילויי אמת זו היא עבודת נמלים סבלנית של צירוף פרטים קטנים לי ספיס גדול, השואת עדייות, ניתוח סיכויים פוליטיים.

הצלחתו הגדולה הראשונה של משה היה הרו"ח המיוחד על "הדיקטטורה בדרך" (העולם הזה 795). העולם הזה שאיני עתון סנסציוני, הקדיש לחבית זו של חומר נפץ פחות מעמוד, אולם איני מהסס לאמר שדו"ח זה היה עשוי לזכות, בארצות-הברית, בפרס עתונאי לאומי, הידיעה המפוצצת כי דוד בן-גוריון יוצעו ויחברו תכנית מפורטת ל"הקמת דיקטטורה מסויגת הרשתקה בזדון על-ידי עתונאים אחרים, מתוך חישובים מפלגתיים. את גילוי הפרטים העיקריים של תכנית זו יש לזקוף על-חשבון משה, אם כי אחרים מהם נודעו גם לסופרי שני עתונים אחרים.

לפני כמה ימים חזר ארצה מייסד ה"עולם הזה", אורי קרי, סרי, אחרי שהיה למעלה משנתיים ב"פאריס-בבואו החליט לבדוק מה מידת ה"פופולריות של הע"ה, תוך אילו נשאר קשר שור בלבד, הוא מצא דרך מקורית: לשייך את העובדים ושבים ברחוב איה מערכת העולם הזה. מרצתו של שאל שר, זה משך רצונה. אחרי פיו, מילמל משה כי עברית רצונה. אחרי ניגש ליהודי בגיל העמידה שלא ידע את הכתובת, אך הפינה אותו ליהודי שני, שנתגלה כידיד ותיק, בעל עסקים ידוע. גם הוא לא ידע לבסוף, החליט קיסרי לפנות לעציר יפה-חיואר, שי בא לקראתו. הוא לא התאכזב: עציר זה, הרביעי במספר ש"נשאל, הפנה אותו לכתובת המדויקת.

עורך-משנה משה בן-אפרים אור בהיר מאד

קיסרי, המכונן כנראה למעט בכתיבת מאמריו, עוסק עתה ביצירה גדולה יותר, שאת טיבה הוא שומר בסוד. אין הוא היחיד בגזע העולם הזה המתהלך הרהי"צירה. גם דוש הידוע לך כציר (עד שהפיתע את קיסרי) אינם לפני שבועיים בספורו כך הוא מת, סיכ זה עתה מחוזה על חיי הארץ. מודה דוש: "אין לי סיפוק כשאני כותב ביקורת על מחזות של אחרים. עולמם הולך להרוג אחרים, חייב להיות מוכן ליהרג בעצמו."

קיסרי, המכונן כנראה למעט בכתיבת מאמריו, עוסק עתה ביצירה גדולה יותר, שאת טיבה הוא שומר בסוד. אין הוא היחיד בגזע העולם הזה המתהלך הרהי"צירה. גם דוש הידוע לך כציר (עד שהפיתע את קיסרי) אינם לפני שבועיים בספורו כך הוא מת, סיכ זה עתה מחוזה על חיי הארץ. מודה דוש: "אין לי סיפוק כשאני כותב ביקורת על מחזות של אחרים. עולמם הולך להרוג אחרים, חייב להיות מוכן ליהרג בעצמו."

קיסרי, המכונן כנראה למעט בכתיבת מאמריו, עוסק עתה ביצירה גדולה יותר, שאת טיבה הוא שומר בסוד. אין הוא היחיד בגזע העולם הזה המתהלך הרהי"צירה. גם דוש הידוע לך כציר (עד שהפיתע את קיסרי) אינם לפני שבועיים בספורו כך הוא מת, סיכ זה עתה מחוזה על חיי הארץ. מודה דוש: "אין לי סיפוק כשאני כותב ביקורת על מחזות של אחרים. עולמם הולך להרוג אחרים, חייב להיות מוכן ליהרג בעצמו."

מכתבים... להתראות בבתי-ההריוח הראשון בישראל... דודי פלמן, תל-אביב... התקפה בלתי-מוצדקת לחלוטין. הכל יודעים כי מדיניות-החזון הישראלית מנוהלת על ידי בר נרויה, שילוח ושות', ועליהם נופלת כל האחריות שרת אינו אלא שריה-טכס.

אסתר קולמן, תל-אביב כל הכבוד למשולש המדינאים הנדול - אוטו פון-ביסמרק, אורי אבנרי ובנימין די-ישראל - אולם אני מקווה בכל זאת, את משה שרת, הוא פשוט יותר צנוע. ישראל פורת, ירושלים

רחמים ו שתי הכרזות-מלחמה כאלה: של ברית המועצות ושל העולם הזה, בשבוע אחד - זה יותר מדי. האין כל נרש אנושי בלבכם?

גנרל רב-גונוני אין שעשוע רב יותר מאשר לעקוב אחרי יחם העולם הזה למוחמד נבי. השבוע הוא טוב, בשבוע שעבר היה רע, בשבוע הבא יהיה או טוב או רע. הצעתו: לערוך תחרות-ניחושים בכל שבוע המנחש נכונה את דעתו של העולם הזה על ניכ בשבוע הבא יזכה בטיסה-חופים לקאהיר וחזרה. אברהם קובלסקי, טבריה

שרות רב העולם הזה (795) בכתבה בשם "דיקטטורה ב"דר" אמר: "המענה שקולק הוא סוכן אמ-ריקאי המשמעה עוד לפני שהפכה מקובלת ושי טמות במשפט פראן, בכמונן הטכני והמילולי היה משוה בהנדרה זו". כבוד לכם כי במלים אלה הנכם מיחסים לעובר מדינה אחראי פשע בזה שהוא משרת מדינה זרה.

שמעון עינת, משרד ראש הממשלה, ירושלים הדבר לא ברור לעולם הזה כלל וכלל. הקטע המלא היה: "בו בזמן שהשגריר אבא אבן הקדיש את עיקר מרצו לפעול בעניינים דיפלומטיים רשמיים, עסק גולת ביצירת מענ עם חוגי הסטייט דפרטמנט הבלתי רשמיים שלא דרך הצנורות הדיפלומטיים המקובלים. בחוגי השמאל (מפ"ם ומק"י) הואשם בהש"לבות מוחלטת במחנה המערב עוד בתקופה שבן-גוריון האמין שאפשר יהיה לשמור על ניטרליות בין שני הגושים. רק אחר כך מופיע המשפט-אשר צוטט במכתבו של ה"קורא עינת. פרוש הדבר שמדינת ישראל השילה על תד קולק את קיום היחסים עם מוסדות אמריקאיים מוסוימיים. הוא לא שרת מדינה זרה אלא את משלתו שלו.

כזו לצדדומים אינני יודע מה ממריץ אותכם לפרסם מדי שבוע פורסנות מצולמות, המשתרעות על עמודים רבים ומכילות הרבה יותר צלומים מאשר חומר קריאה. חושבני שבמסגרת המצומצמת של עתונכם רצוי היה להרבות בחומר קריאה ולמקטם בצלומים.

שבתאי בן אריון, תל-אביב הרפורטג'ה המצולמת היא יחידה אחת, אין להפריד בין תמונותיה לבין שורותיה הכי טובות. התמונה באה למסור אינפורמציה ו"מצליחה בזאת לעיתים יותר מאשר החומר הכתוב.

עיתוני המפלגות התפלגתי לקרוא ברשימתכם על איעזר לבנה כי כסרם הוא העתון הבכתי מפלגתי היחיד בארץ. ומה העולם הזה? לאינו מפלגה אתם שייכים? אלה הקיימות במשטרים סומאליזמים? וביזנס דייגיסט כודאי אינו שייך לשום מפלגה.

העולם הזה לא טען כי כסרם הוא העתון הבלתי מפלגתי האחד בארץ אלא "הבסאון הרעיוני היחיד בארץ שאינו שייך לשום מפלגה".

ידבר הקבוצה... אין מצוינים לנוער שלנו כל פתרון. לכן הוא נתפס לניחולום חברתי ולציגים מוסרי... בתקופה זו ישנו פתרון אחד, אם לא לבוגרים, הרי לנוער, והוא: הקבוצ. עתונכם, הנסוך בקרב הנוער, צריך להביא את דבר הקבוצ... לפתוח בפני איש הקבוצ, המוכן להביא את דבר תנועתו, את דפי עתונכם.

אחריות עתונאית בכתיבה על נסיבות פטורי ממערכת הדרו (תי) עולם היה (798) נוצר הרושם כאילו חברי אילינו פרנקל ממעריבי נרם, בקסיפון, לפטורים על ידי מסירת ידועה כוונתם. האמת היא, כי פנשתי את אילעזר פרנקל כי אותו בוקר בו הוצאה פקודה מאסר נגד העצורים שחררו לשחרור של מאיר יערי, בשעה 8.30 בי בוקר. פרנקל מסר לי, כי יש בידי ידועה הי אומרת ששני השוטרים שחררו בעקבות של 200 ל"י על ידי השופט וזהר כי8 בבוקר. הייתי נוכח

בעת שהוא מלפני זאת למערכת עתוני. את הידיעה שמסרתיו באותו בוקר למערכת הדרו, שאבתי ממסורות אינפורמציה שלי ועד היום אני אחראי לדברים שמסרתיו לעתון ומוכן לשאת בי תוצאות האחריות.

המספרים חותכות על הסרט הנרי החמישי (העולם הזה 796) לא הוכרסם - למרות כותרת משנה בשם "למלא את החסר", שהסרט קוצץ. כנראה למבקר כם קל יותר לכתוב מה שמבקר אנלוי אמר פעם ולהתלסוף על כוונותיו מאשר לציין שעורויה שכל דרוק אשר קרא פעם מחוזה זה יכול להרגיש בה. או שמה אתם זועקים רק כשהמספרים בידי די מועצה לבקורת סרטים ומחזות ומתעלמים כשי פעולה ידועית זו נעשית בידי בעל קולנוע ופמי ליתו.

יעקב גינזברג, יפו...הנני מתפלל על עורך מדרו הקולנוע שלא יגלה לצבור הקוראים כי למעלה מרבע הסרט חסר. סבורני שאפשר לדרוש ממבקר קולנועי של עתון בעל תפוצה שיהיה ביכולתו להבחין בין יצירה קלאסית שלמה לבין שלשלת רבעי אותה יצירה. שמעון בליטה, תל-אביב

מרוע לא הזכיר העולם הזה (795) כי מן הסרט קו וואדים הושמטה כמעט מערכה שלמה?

העולם הזה ראה את הסרט בהצגה מיר חדה, במשרדי המפיץ, בה הוצג הסרט במי לואו. כאשר שאל את מנהל מסרו אם קו וואדים יוצג ללא קיצוצים, קבל תשובה חיובית.

קציצות הקוראים בכל הזדמנות אתם וועקים מרה נגד הצנורה עתה בא אני לעוקב נגד המספרים של הצנורה שלכם.

העולם הזה היה מפורט ברוצן את השיר במלואו, לו המציא לו הקורא שביט גם את הניר הדרוש לכך (בערך עמוד דפוס אחד). מי השילוח הולכים לאט מצאתם עת לתקוף את מפא"י בענין מכשירי ה"אונג בחרו של ח"כ קיבלה בסר הכל 37 אחוז כי הפכתם את מושגי הנוטים מאחורי הפרגוד, כי ראונו שילות אשר שמו מתאים לתפקידו, מאז שלה 250 אנשי מחזרת לארטיסטיאה בשנת 1944. חושבני שטוב תקשו אם תעמיכו לחקור בכיתו זה ותגלו את פרצופה האמיתי של המפלגה אשר הש"למטה כליל על המדינה, האם יש מקרה אחד כי עולם שמפלגה אשר קיבלה בסר הכל 37 אחוז כי קולות הבהורים, תעסוק בפעולות הפאטיות ענין אלה הקיימות במשטרים סומאליזמים?

אחד שלא יוספי לבחור "א", תל אביב תצלום מכתבך לא הועבר למנגנון החשאי הושמד על ידי המערכת.

הנחשוני אני חושב שאינכם צריכים להרבות כל כך כי משחקים זרים אלא להצטמצם יותר במשחקי אהרץ. מנחם שטינמן, תל-אביב

הקורא הנחשן מבכר את הילגה הבריטית המעניינית, אינו יכול לערוב לשלוש המנחשן באם יצטמצם ברובו בפעולות הארציות הלא עקביות.

הקורא הנחשן הפיל במקצת את השיעמום ששרר על המנחשן... יחיאל גורן, ירושלים

אליקים הופרס, תל-אביב הקורא הופרס חלש בחשבון. ההשקעה הי נדרשת היא בערך 3 מיליון ל"י.

העולם הזה

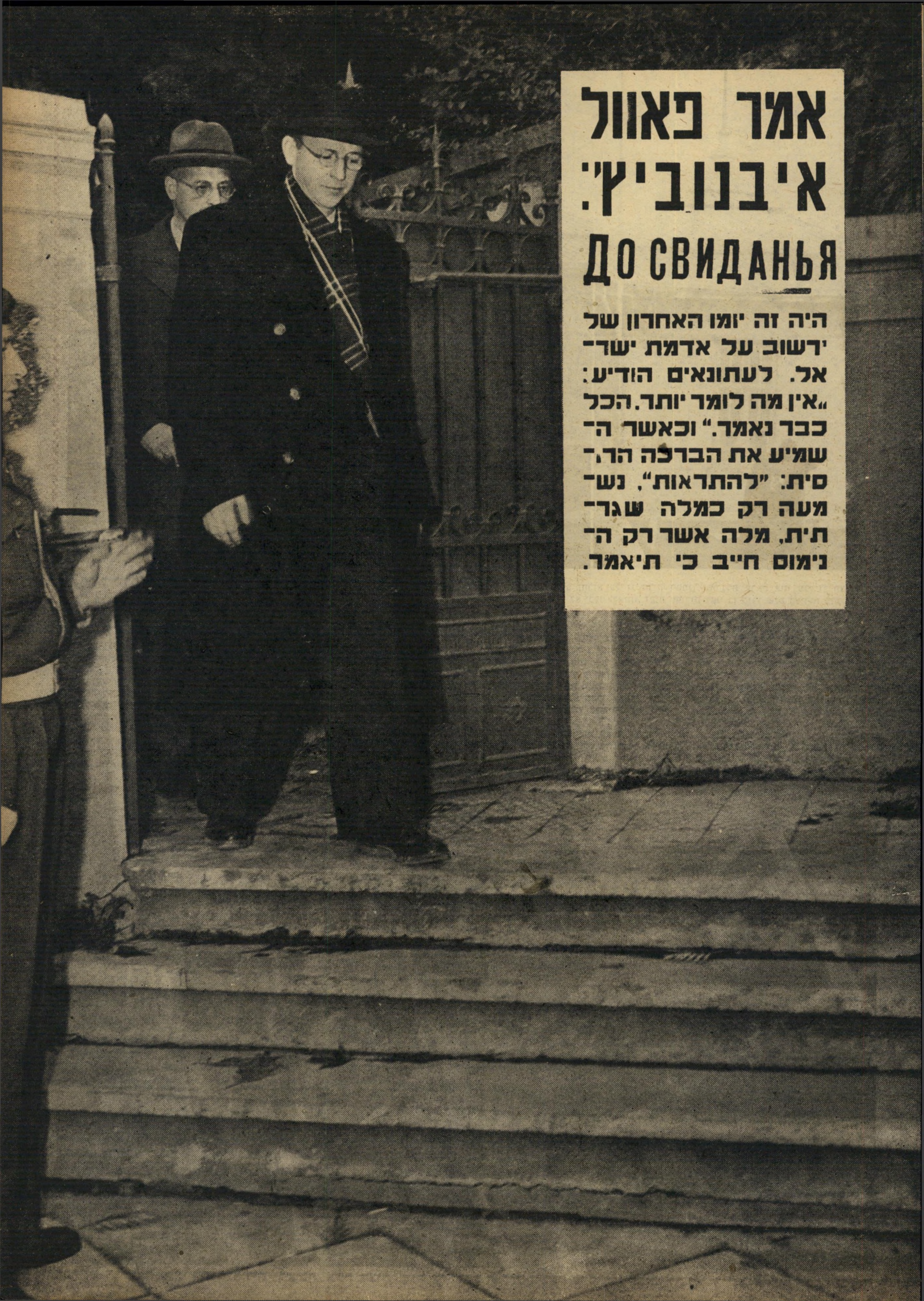
השבועון הסוציאלי-פורמצי

מכל העירם

בהלה פשטה ברחבי ברית המועצות כשנפוצה השבוע השמועה כי קיימת סכנה מוחשית למלחמה בישראל. כדי להרגיע את הרוחות הודיע הכוכב האדום, עתון הצבא האדום, כי הטוראי גר" נורי אנטונוביץ' אנטונוב, כחה מס 2, מחלקה ה', פלור

אמר פאול איבנוביץ': До свиданья

היה זה יומו האחרון של
ידשוב על אדמת ישראל
אל. לעתונאים הזדיע:
„אין מה לומר יותר. הכל
כבר נאמר.“ וכאשר הי'
שמיע את הברכה הר'
סית: „להתראות“, נש'
מעה רק כמלה שגר'
תית, מלה אשר רק הי'
נימוס חייב כי תיאמר.

הדגל יורד. צלם העולם הזה היה היחיד שהצליח לצלם את הורדת הדגל הסובייטי מגג בנין הצירות, ממקום מחבוא על גג הבית הסמוך. הס צרה מראה אחד מפקידי הצירות מסיר את הדגל, מקפלו לאריוה עם שאר חפצי הצירות. משך כל זמן פעולתו, הסתתר הפקיד כך שהצלמים ברחוב לא יכלו לראותו. דקות ספורות לפני כן הורד שלט הצירות מהכניסה.

לא נתנו למכונית זרה להתערב בשיירה או לעובריה. השיירה המשונה — מכוניות הקורפוס הדיפלומטי של הרמוקרטיות העממיות שעליהן התנוססו דגלונים צבעוניים; האמבולנס הלכן שהוביל את מנהלת המשק של הצירות, אגא סוזאיבה, שנפצעה בפיצוץ; אוטובוס שוטון שנשא שלט "מיוחד" — משכה את מבטי העוברים בכבישים. אחים ניפנסו ביד ידידותית, הרימו כובע לאות ברכה; אחרים לא הרגישו כי לפנים חלק המאורע שמילא את העתונים ניחרשים על מועדו.

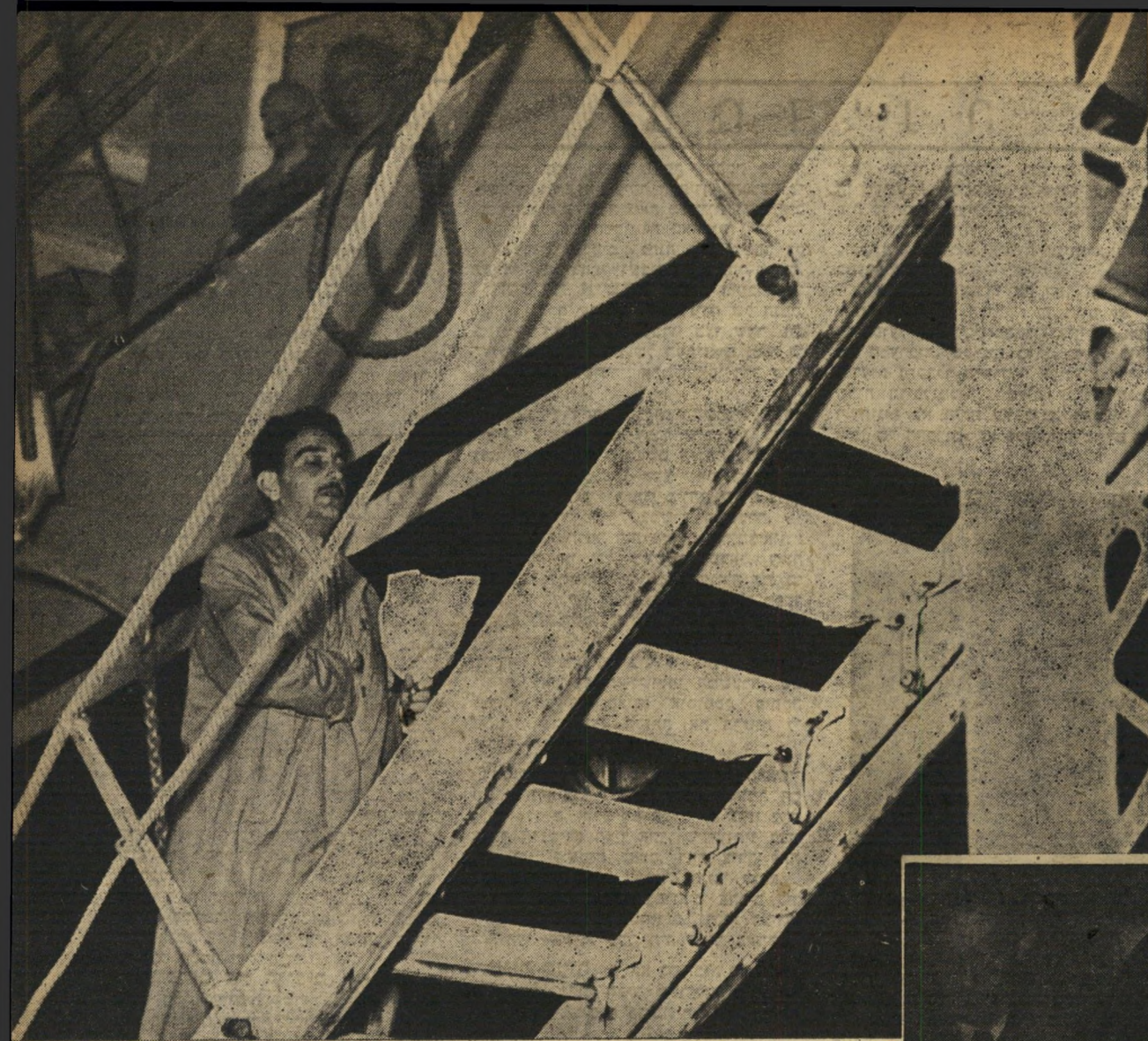
את הרחבה הקטנה בברק מצלמותיהם. הם חיכו לשעה זו למעלה משבוע, צבאו במשך מרות ליד הבנין. איש לא הפריע לטכס, איש לא נדחק להשמיע קריאת בוז או היד; המשטרה, שמשמרותיה הוגברו בשעות האחרונות, דאגה לכך שלא תהיה שום התקהלות ליד בנין הצירות שעה שהציר נפרד מתל אביב. אותה זהירות משטרתית אפפה את שיירת היוצאים ומלוויהם לאורך כל הדרך למנזר הרוסי כפרברי תל אביב ומשם לחיפה. שוטרים רכובים דחקו את התנועה לצדי הכביש,

כי אסור היה להם עדיין לעבור את השער הירקרק אל הגן. רק צלם בודד אחד, שטיפס אל גג הבית שממול, לחץ על הרק מצלמתו. הוא היה היחיד שחזה ב"טכס החטוף, הוא והשמש החיוורת שב"צבצה לרגע מתוך קרע בעננים. היה זה ביום הששי, 20 בפברואר 1953, בשעה 13.57 בדיוק. כעבור שלוש דקות יצא פאחל איבאני ביץ ירשוב, ציר ברית המועצות לשעבר, את בנין הצירות ברכו בחורה למולדתו, משמר המשטרה התמתח דום, הצלמים האירו-

ללא טכס, ללא חופים וחוצרות, ללא הצ"עות ותרועות, הורד הדגל. גבר לבוש מעיל גשם בהיר, מגבעת מושפלת על מצחו, ניגש ב"חפזון אל התורן שעל גג הבית האפור ב"דרות רוטשילד, תל אביב. בתנועות מהירות התיר את החבל, משך אליו את הדגל בעל הרקע האדום והמגל והפטיש הזהובים, ואשר קצהו השמאלי העליון נקרע ברות. הוא קיפל את הדגל, נחפו ללכת כלעומת שבא. איש לא ראה אותו, שום צלם או עתור נאי לא נוכח על הגג להנציח את המאורע. הצלמים והעתונאים צבאו למטה, ליד שער

חפרידה הרשמית נסתיימה. קדאודיה ירשובה, אשת הציר, עולה על כבש האניה, נושאת זר פרחים שניתן לה ע"י ידידים. אחריה: בתה וכעדה.

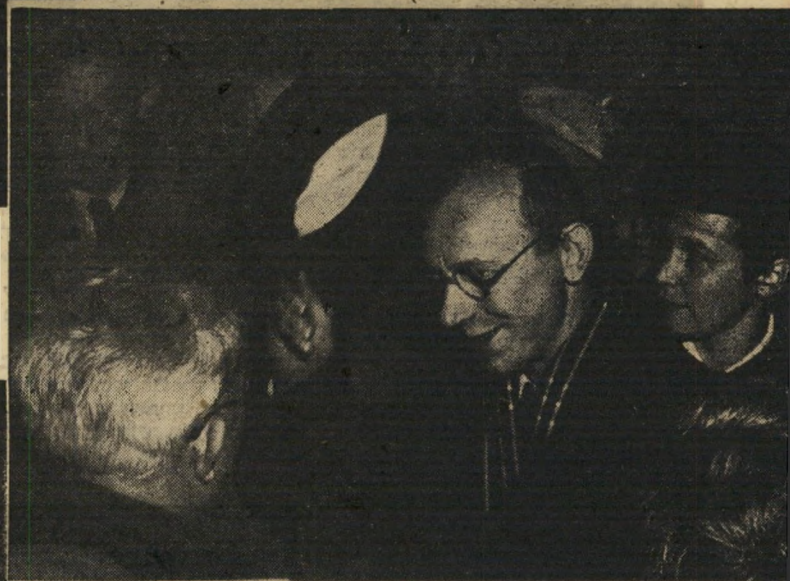
הגפיעה, דרך בית-דגון, כביש לוד, רמתיים, היתה מהירה ומורסת עצבים. כל מכונית רצה לעבור לראש השירה, לקרב ככל האפשר למכוניתו של ירשוב, מן יחמיצו יושביה את הרגע הגדול בו יגיע הציר לנמל ויעלה על האניה.

בכניסה לחיפה, פנתה השירה ימינה, נכנסה לכביש הצדדי העוקף את הכניסה הראשית לעיר. למרות שהשעה היתה מאוחרת, ורחוב העצמאות כמעט התרוקן מאנשי שים לקראת השבת, רצתה המשטרה להמנע ממשוכת כל תשומת לב. השירה עברה דרך המושבה הגרמנית והרובעים הערביים ההרוסים. על פני כמה מעובדי האורח הסתמנו מבטי תמהון — יתכן כי קראו לפני ארבע שעות, בכותרת הראשית של מעריב, כי אנשי הצירות הסובייטית כבר עזבו את הארץ בדרכם לתורכיה.

השירה עקפה את העיר, חצתה את פסי הרכבת, פנתה לשער הצדדי של הנמל, ביקרבת מפעלי סמון. שם החלה הביקורת הראשונה. שם אירעה גם התקלה הראשונה. רק המכוניות שהובילו את אנשי הצירות ומלוויהם הישראלים הרשמיים הורשו להיכנס; השאר הורו לפנות לשער הראשי.

הסיבה? איש לא ידע לענות. קשה היה גם להניח שהיתה זאת סיבה בסחונות. שרי המכוניות שהוחזרו הגיעו לאותו מקום שאליו הגיעו המכוניות שניתן להן לעבור — באיחור של רבע שעה. שום בדיקה מיוחדת לא נעשתה, שום תעודה נוספת לא הוצגה בסני שומרי השער הראשי.

בינתיים עברה השירה המצומקת את המח"ט סוט השני, נכנסה לשטח הרציף המגודר. במערב עגנה אניה שחורת דפנות, שמה מצוייר באותיות לטיניות לבנות: קדש. על סיפונה נראו נוסעים ואנשי צוות, פניהם מלאים התעניינות סקרנית, עוקבים אחר ה

בפרחים ובנסנוף יד. אחרי הפרידה הרשמית על הרציף נערכה פרידה שניה, בתאו של ירשוב, על סיפון האניה קדש. אנשים רבים, ביניהם שלא הגיעו בזמן להפרד מירשוב על החוף, עלו לאניה, זרי פרחים בידיהם למעלה: ח"כ מק"י אמיל חביבי עולה להניש את ברכתו ופרחיו לצר. למטה: אחת מנשות הקונסוליה הפולנית מנפנת בידה לרוסים שעל הסיפון.

סוף פרק. בתנועה מנומסת, לפי כוונת הפרוטוקול הבינלאומי, מרים פאוול ירשור את מנבעתו לאות פרידה מראש הטכט

מתרחש על הרציף. ממול עגנה אנית מל-חמה ישראלית אפורה, כשעשן דליל מיתמר מארובתה ומלחים נשענים על המעקה.

באמצע ניצבה שורה ארוכה של צלמים ועתונאים. מכאן, קבעו להם האחראים לסדר, יצטרכו לצלם את המאורע. קצינים ושוטרים של חטיבת חומים וגבולות הסתובבו בכל פינה, חגורים וחמושים. המכונית הרוסית השחורה והמבהיקה נעצרה, ירשוב, אשתו ובתו ירדו. הצלמים, שלא הכירו אותה בשל המשקפים שהרכיבו, המשיכו לעמוד בצד, חיכו שהציר יגיע. רק כאשר החל נפרד ממנה הטכט מיכאל סימון הבינו כי האיש הצנום בעל המשקפים הוא הציר.

הפרידה דמתה בכל לפרידה משפחתית. חפצים פזורים על הרציף, נשיקות, לחיצות יד, זרי פרחים, פעיית תינוק, ניסנוף ידים. פה ושם זלגה גם דמעה. אנשי הצירויית השונות, נציגי מפ"ם, מק"י, סיעת השמאל הביעו את צערם, איחלו: "להתראות".

כשעה שבע בערב ירדה שוב הדממה על הרציף הקטן. לאורות האניה נראו שוטרי המשמר כשהם פוסעים הלון ושוב, סירו מגוע וטלטלה בגלים הקטנים. שלטונות הנמל חזרו לאישור מפינלנד כי הציר הישראלי ואנשיו עברו את גבול ברית המועצות. בשעה 10.30 הגיע האישור. מסקרת הנמל הודיעה לקברניט קדש: מותר לך להפליג.

האניה התורכית הרימה את עוגניה, חרת סומה חתך את המים הכהים בכיוון לים הפתוח. בתאו במחלקה הראשונה ישב פאול ירשוב, הציר הראשון והאחרון של ברית המועצות למדינת ישראל.

בתא אחר, במחלקה השניה, באחת המוחות של פקודי הצירות, היו מונחים: דגל אדום מקופל ושלט מתכת מוכתם מוכתם שנשא את הכתובת: צירות ברית הרפובליקות המועצות הסוציאליסטיות, תל-אביב.

העם

מקפדת נגד עם נובע

בכמה מקומות בעולם ובמרחב ישובי ה- שבוע גינטלמנים לבושים הדר, השתעשעו בשרטוט קיום על גבי מפה.

הכוכב הגדול ששפר את אורו על מחזה לילי זה היה כוכבו של הליה מוחמד נגיב. בשבעה חודשי עבודה שקטה הצליח, למעשה, לסלק את הכיבוש האנגלי מארצו. הוא הפך האחד-הגדול של המרחב השמי, דמות בינלאומית אשר מקטרתה היתה שקולה, על כפות המאזניים של מדיניות העולם, כנגד תריסר עסיים נובעים של משה שרת.

תאורה, קניי קצין האנגלים התכיר נגו לצאת מסואץ. לאן? מסואץ מובילה הדרך הישרה לעזה, מעזה לחברון, מחברון לעקבה. כל הדרכים עוברות את מדינת-ישראל, העצמאית והריבונית. ול- מדינת-ישראל עצמה ישנו שטח גדול יריק, תאורה לעיני כל קצין המתכנן בסיס גדול. שטח זה הוא הגב הדרומי - בין סואץ, עקבה ועזה.

איך מגיעים לשם? אמר השבוע דיפלומט אמריקאי בעל משקל: יש להבהיר למדינת- ישראל שלא תקבל כסף אמריקאי אם לא תכבד את החלטות א"י.

החלטות א"י, פירושה: בינאום ירי- שלים, פינוי גנג'ו, מלה, לוח, עכו. זה קשה? בבקשה, אפשר לעמוד על המקת. למשל: מה דעת ישראל על החלפת רמלה לוד? עכו בשטח ריק בנגב?

אימפורט של חיללים. אין ספק ש- כמעט כל אוכלוסיית ישראל היתה מתנגדת כיום בחריפות להקמת בסיס זר גלוי על אד- מתה. אולם גם לכך לגיטימציה מנוסה פת- רון. האם לא הכריזה ישראל ממילא מלחמה על הקומוניזם, אחרי שהקומוניזם הכריז מלחמה על ציונות?

ובכן, מספיק להניק לצבא הבריטי זכות של מעבר חפשי בכביש עזה-חברון. הבריות יתרגלו לפרצופים האהודים של בני ליכר- פול וגלאסגו, ביוחד כשהם מלחים לירות אנגליות טובות, סיגוריות פלייארס ומאסי- טיק. ואחרי שהתרגלו, מה טבעי יותר מ- אשר להקים תחנת-בניון בריטית בדרך, ו- אחרי זה שקיים בריטי, ואחרי זה משמר על התחנה והשקיים?

הכנסת

פצצה, פצצה ואין פצצה

לא היה זה טבעי, לו פסחה אווירת הפ- צצות על המוסד העליון במדינה. לפני שבוע, שותפה גם הכנסת, אם כי רק בדרך הלצה, במשחק הילדותי, אך האיום.

בשעה תשע, באחד מערבי השבוע שעבר עבר ירחמיאל בלקינד, קצין הכנסת ואחרי- ראי לבטחונה, בין שולחנות המזון, בקש את הנוכחים לצאת. הוא הסביר, כי לצלל אלמוני, הודיע על הפצצה שהונהג בבנין. רוב חברי הכנסת, העתונאים וסחם אורחים שישבו במזנון נטשו את כוסות התה, יצאו, רק מנחם בגין, שישב בחברת שותפיו ל- סיעה סביב אחד השולחנות, הרגיש בחובו כלפי עברו, התלוצץ: "אנו רגילים לפצצות, נבל עד הסוף!" ההלצה לא השפיעה על בלקינד. השיב הוא: "אדוני, הנני אחראי לחיכום." טיעות חרות יצאה, העתיקה יחד עם עוד כמה חברי כנסת את מקום מושבה לקפה עטרה.

משטרה

לקצין אין זמן

למעלה משבוע המתינו העתונאים במתי- חות גוברת לצאתו של פאהל איבאנוביץ ירשוב (ראו רפורטז'ה). היה ברור שיהיה זה לכתבים ולצלמים המאורע הגדול ביותר של השנה. הם שכרו מכוניות מיוחדות כדי להצמיד את עצמם לשיירה, שהובילה את הציר מתלאביב לחיפה.

אולם כבר בדרך לחיפה נתברר כי ה- משטרה רואה את עיקר תפקידה בהפרעה ל- עבודתם. היא מנעה מאת מכוניות העתונאים לעבור על פני המכוניות האחרות (דבר ש- היה דרוש לצלמים), נתנה יחס מיוחד רק לצלמי יומן כרמל ושבועון מפלגתי מסוים. הפקידה אישרה. בחיפה הועברה ה- שיירה בדרך עקיפין לשער גיורח של הנמל. מכוניות הדיפלומטים עברו בעד שער זה, אולם כשהגיע תורם של העתונאים נסגר ה- שער. הודיע השוטר: אתם תכנסו דרך שער אחר.

העתונאים רתחו. הדקות החשובות ביותר אבדו לעיניהם. הם עברו שוב את השער, נכנסו בעד שער שני, שם חיכתה להם הפ- תעה נוספת: מישוה קבע שאין כניסה ל- רציף ההפלגה בלי רשיון מיוחד, שהיה צורך להשיגו מידי פקידה במשרד המשטרה. בידי כל עתונאי היה מיסמך יקר-מצאיאת: העדות-עתונאי של ממשלת ישראל, עליה מתנוססת לתפארה החותמת העגולה של ה- מטה הארצי של משטרת-ישראל. אולם מפקד המקום לא חשב, כנראה, שיש ערך כלשהו למטה הארצי של המשטרה, ללא אישור פקידה נמוכה. כל עתונאי נאלץ, ברגעים יקרים אלה, לפנות לשולחן המשטרה, שם מילאה הפקידה באופן אוטומטי, פיתקה סתמית, שרק היא הקנתה את הרשות ל- היכנס דרך שערי הקודש.

כשנכנסו העתונאים המאורשים הראשו- נים פנימה, כבר התקרב הטכס לסיומו. הם מיהרו לצלם, אולם גם הפעם לא ניתן להם הדבר חופשית: קצין אחד, שידעויותיו בציר- לום היו קרובות לאפס, ראה צורך לתת להם הוראות איפה לעמוד, מהיכן לצלם. אותה שעה נאבקו עתונאים אחרים ליד השער עם משמרות שוטרים, נדחקו הצידה. כשהגיעו לרציף, כבר היה הציר באוויה.

איזה סעיף 9? לא רק זכות העתונאים נפגעה. לא פחות סבלה משרירות זו זכותם של חברי הכנסת הריבונית של מדינת ישראל.

ארבעה הכיזי מקי, אסתר וילנסקה, מאיר וילנר, תופיק טובי, שמואל מיקוניס, ש- הגיעו אף הם עם שירת ירשוב, נעצרו ב- מחסום. הם הציגו תעודות חברי-כנסת, ללא הועיל. "סעיף 9 של חוק החסינות קובע ב- פרוש שמותר לחבר-הכנסת להכנס לשטח סגור ללא רשיון מן המשטרה, התרעמה אסתר וילנסקה, הצביעה על הסעיף בפנקסה.

הסמל האחראי התגלגל, רץ להתיעץ עם מפקדו, חזר כעבור דקות: הוא מצטער מאד.

שתי חברות מסחריות בניגריה הודיעו כי הן מעונינות ליבוא גרבים, מוצרי עור, חלי- פות טרופיות, מעילי גשם, שמלות, סרדינים, גרמפונים, מכונות כתיבה, חלקי אופנים וכל מיני סחורות אחרות הניתנות לשיחך במערב אפריקה.

המודעות לא עוררו את ההד המקוה ב- ציבור היצואנים. הסיבה: עד היום לא יצא אל הפועל שום עסק מסחרי רציני עם אפרי- קה המערבית. סקרנים בררו, גילו, כי ה- מודעות נתקבלו במערכות העתונים דרך ה- שרות הדיפלומטי. התשלום עבורם הובטח ולעתונים לא היתה כל סיבה להתעניין ב- טיבן של החברות. לא כן הסוחרים. הם הת- ענינו.

שתי המודעות באו מאותו מקום, העיר איבאואן, ניגריה. אולם בזמן שאדינה טריי- דינג קומפני בקשה, הצעות בצורה דוגמאות אוירי, היתה החברה השניה מוכנה להסתי- פק בקטלוגים, אבל לא היתה מסרבת לקבל גם דוגמאות.

אולם שליחת דוגמאות של גרמפונים, שעונים, מעילי גשם וסחורות מן הסוג הזה היא ענין יקר, וסוחרים רבים, יוצאי אירופה, עודם זוכרים איך נהלו חברות מטוקסקות עסקים גדולים שהתבססו אך ורק על הבולים שקבלו ממתעניינים בהצעותיהן. "הכל הסכי- מו כי חליפת גברדין עולה בקצת יותר מ- אשר בול לתשובה.

חכיזי מקי, אסתר וילנסקה ומאיר וילנר נאבקים ליד השער ולחצוץ בחברה (דמוקרטיה)

לשם עסק לא הצליח. הידיעות ש- נתקבלו על ידי בניקים גדולים בארץ ב- קשר למצבן הכספי של החברות האפרי- קאיות לא היו מעודדות. המודיעים ידעו ל- ספר כי החברה המבקשת סלוגים עלולה, אם לשפוט לפי פעולותיה במקומות אחרים, לרשום הזמנות אחדות בארץ. אשר לחברה השניה, לא היה בעברה דבר שהיה עלול ל- עורר תהות כאלה.

אמר נציג לשכת המסחר הישראלית: זה שנתיים שאנו מוצפים הצעות למשלוח דוג- מאות, בדומה להצעות שתי החברות הנר- גיות, אולם שום עסק לא יצא לפועל. גם במקרים הבוודיים בהם נתקבלו הזמנות, הן לא נפדו כאשר הגיעה הסחורה המוזמנת לניג- ריה.

צבא

מסוכן מאד

באחת התקופות השחורות ביותר של מל- חמת העצמאות, החליטה הממשלה לגייס את בני 17. גיוס זה נעשה תחילה לצרכי אמונים בלבד, אך היה ברור כי הכרח המלחמה יכפה על הממשלה גיוס לחקופה ארופה.

הצו ירד כמהלומה על מדריכי כל תנועות הנוער. גיוס לצבא היה פירושו פיזור גר- עיני ההתישבות של התנועות, חבריהן מ- ערכי החלוציות. הפלמ"ח, שבסיסיו היו ב- משקים ושקיים עד אז את הקשר בינם לבין המגויסים, הפך ליחידה לוחמת, כאשר

שוטרי נמל חיפה חוסמים את הכניסה בפני עתונאים - קיצו לרכוש ידיים

היחידות, מנותק מבסיסיו. הוא לא יכול, שוב, לפתור את הבעיה. נציגי כל תנועות הנוער החלוציות הת- כנסו, החליטו לעשות מעשה בלתי-רגיל: במכתב משותף פנו ישר לדוד בן-גוריון, דרשו למצוא פתרון שלא יסכן את כל עתידה של התנועה החלוצית. תשובתו של בן. גי- היתה מהירה וחותרת: הוא פקד לשמור על אחדות הגרעינים בימיה מיוחדת, שי- נקראה נוער-חלוצי-לוחם. נחלל זה היה, תחילה חלק של הגדנ"ע, הפך במרוצת ה- ימים ליחידה עצמאית, שהטביעה את חותמה על נוף הארץ.

יריקה בפרצוף? המיוחד בנח"ל היה כי עמד מעל לכל המפלגות, נתן זכויות שחת בהחלט לכל התנועות, אם אהדו את הממי- שלה ואם לאי. הוא גייס כל גרעין כיחידה אחת, שלח אותו במלוכד לעבודה במשק. את המדריכים המרכזיים של כל תנועות-נוער שיחרר משרות פעיל, למען ידאגו לחינוך דור חלוצי חדש בתנועות.

השבוע הודיע שר-הבטחון כי הגיע הקץ לאידייליה זו: 22 מדריכים של תנועת ה- שומר-הצעיר, התנועה החלוצית החוקה ב- יותר במספר משקיה הצעירים, קיבלו הודעה להתייצב מיד לשרות פעיל. הנימוק לביטול החופשות: השומר-הצעיר השמיץ את צה"ל, שעה שהתנגד בתוקף להארכת תקופת- השרות.

המעשה לא הפתיע את אנשי השומר- הצעיר. בן-גוריון רוצה מזמן לחסל את הת- נועה הקיבוצית, מפני שהאמריקאים אינם רוצים במקומונות, אמרו. זה רק צעד נוסף בדרך החיסול! השיבו אנשי מפא"י: "האם אנחנו צריכים לתת הקלות למי שיורק בפנינו?"

יריקה או לא יריקה, היה זה מעשה קצר- רואי. הוא העמיד בגלוי סיסמאות פוליטיות מעל למעשים חלוציים, הלם מהלומה נוספת בשרידיים העלובים למדי שנותרו לתנועה החלוצית בקרב הנוער הישראלי.

ירושלים

דרוש דוד עשיר

מקום אחד, בו לבטח לא חוללה השות- פות החדשה שבין מפא"י והצ"כ נפלאות, היתה עירית ירושלים. הצרות נשארו, ה- צעקות לא שככו, הדלתות עדיין נסגרו בכוח. השבוע הועתק מקום העלילה מבנין ה- עיריה המודרני לאחד האולמות האפלים של בית הדין העליון. בפני ועדת חקירה, בת חמישה חברים בראשותו של השופט העליון אהרן דוגב, איש מעריב ושלום כהן, איש העולם הזה.

כונים, ליצור במחסנו על ידי פעולות אלה עורך ניכר של סמים, שמחירם לא נפל מסכנתם. בין יתר הדרכים, בהן אחז סטולר, כדי לסלק את ספריו התקשר גם עם שתי רופאות. סיפור ארוך, שכתוצאה ממנו הן חתמו על מתכונים. אמר הרוק: יש לי חולה סרטן, שבכדי להקל על סבלו, עלי לתת לו גורת של קוקאין. משום מה האמינו לו הרופאות, חתמו לו במשך תקופה ארוכה על מתכונים, עבור חולה שמעולם לא ראוהו, ששמו היה בדוי, ושלא מעשה לא היה קיים כלל. הן גם

זהים לקחי האוטובוסים, במחירים כפולים, יקלו על הרוק והתורים המקשטים את תחת העיר. היה זה בסך הכל, חקוי מאוחר, של השג תל אביבי והיפאי נושן. היו ימים. 36 בעלי מוניות, שחשו על בשרם את הדלדול בכיסיהם של לקוחותיהם מתמול שלשום, יצרו חברה בשם אילה, אשר רו להקים שרות פנים-עירוני, שיפעל מ-05.30 ועד 01.00. בעלי המספרים הירוקים ביניהם נכים, מאסו מלעמוד ליד תחנותיהם, לזכות בנוסף אחד או שנים ביום. עוד הצטרפו אליהם: בודדים שהיו מעוסקים עד כה

באחד המקצועות הראשיים בסמסטר השני. הסטודנטים פנו מיד למנהל הסניון, פרוי פסור סידני גולדשטיין, בקשו ממנו לבטל את הגזירה, טענו כי גם בימי התקנון הישן נאלצו לעבוד למחיתם, לשלם הון עבור חררי מגורים, דבר שהקשה על למודיהם. ה' שינוי הקיצוני יגרם להם לתקלות רציניות, יכבד עליהם ביותר. תשובתו של המנהל באה כרעם: "הסטניון אינו מוסד פילטרופי, עליכם לציית לתקנון, אינו לטובתכם".

זלמן חשין, הוצאה מן הסל לראוה כל ה' כביסה המלוכלכת שהצטברה במשך שלשת השנים האחרונות. בזה אחר זה עלו לדוכן העדים הדמיות העיקריות, המשכו בעיסוקן החביב: להוכיח שהצד השני אשם במצבה העלוב של עיריית הבירה. הטענות לא הש' תנו במאומה, בקעו עתה כלפני שנה, כי הקואליציה הימנית אינה מוכשרת לנהל את עניני העיר, או מצד שני, כי האופוזיציה השמאלית מחבלת בהם.

עדות או נאום? ההצעות המעשיות, העלולות, באחד הימים, להוציא את העגלה מהבוק, שהושגו בפני ועדת החקירה, היו מעטות. הן לא נכללו לבטח בהודעת ראש העיר יצחק קרוב כי האופוזיציה אשמה; הן גם לא נשמעו מתוך נאומי בן חמשת השעות של ראובן שרי, ראש האופוזיציה, שדמה יותר לנאום בחירות, מאשר לעדות בפני ועדת חקירה; הן אפילו לא נכללו ב' עדותו של דניאל אוסטר, ראש העיר לשעבר, שעזב את כסאו לפני יותר משלש שנים עם דמעות בעיניו, ושהציע עכשיו, מינוי גוף בלתי מפלגתי לנהלת עניני העיר: ה' הצעה היתה שקופה מדי, באה כדי להחזיר את מציעה לעירייה.

עתונות

כושי כושי בא

שעות מספר לפני שנאסר עמוס קינן, איש הארץ, ליד ביתו של שר התחבורה ה' מנחם דוד צבי פנקס, בלילה בו התפוצצה פצצה בפתח דירת השר, סיים העתונאי ה' צעיר (25) את כתיבת תורו היומי עוזי ושות'. זה היה האחרון בסדרת הרשימות הסאטיריות שפירסמו את שמו. הרשימה הופיעה בגליון הארץ שיצא לאור למחרת הפצצה. כאשר ישב קינן בבית הסוהר ה' טיף הטור להתפרסם בעתון, אולם נכתב על ידי חברי מערכת אחרים.

לאחר שבית הדין זיכה את קינן ואת שאל-תיאל בן-יאיר מאשמת נשיאת הפצצה, שוב לא היו פערי הארץ פתוחים לפניו. הוא זי' סה למצוא עבודה במקומות אחרים, במק' צועות שונים, אולם נתקל בסרובים. יש לו הרושם כאילו נתן מישהו הוראה סודית לא להעסיק אותו, התאונן קינן.

משך חמשת החודשים מאז שוחרר על ידי בית הדין המחוזי בתל-אביב, התהלך בצל הערער שהוגש לבית הדין העליון על ידי פרקליט המדינה. מצבו החמיר היה בכל רע, הוא נאלץ להכין בעצמו את ארוחותיו, מ' שתי סיבות: כדי לחסוך בכסף ומפני שאמו, לשעבר פקידה בלשכת המס של ההסתדרות ואשר ענין הפצצה גרם להם של ההסתדרות נסעה אל קרוביה בארגנטינה, למנוחה קצרה.

חידו ממצוקה. לבסוף פנה קינן, ב' לית ברירה, שוב אל גרשום שוקן, עורך ובעל הארץ, אשר חלץ אותו מן המצוקה הכספית, הזמין אצלו טור יומי של קריק' טורות מעניני דיומא, בהן מופיעה דמות אחת, "כושי". השבוע הודפסו הקריקטורות הראשונות של קינן בהארץ. הן לא היו ח' תומות, אפילו לא בשם בדוי.

תחבורה

שרות בדם

החולה האנושה במחלת הפיגורים הכרו' ניים, ירושלים, עמדה להחלים השבוע, לפחות מתופעה אחת של מחלתה. העיר עמדה ל' להתברך בשרותי מוניות, שיפעלו בקחים

קינן ובן-יאיר מקשיבים לזיכויים הסופי בבית-הדין העליון "כאילו ניתנה הוראה סודית..."

רשמו מנות של 0.25 גרם קוקאין, בו בזמן שהכמות היגילה במקרים כאלה היא 0.01 — 0.02 גרם. הרוקח הפקח לא הסתפק אפילו בזה, וזיף גם את מספר הגרות על ידי הוספת אפסים ביד רחבה.

בבית הדין המחוזי התל-אביבי, עלו שתי הרופאות על דוכן העדים, מסרו את כל ה' סיפור בשעת משפטו של סטולר.

גברת דוקטור כוהן, וגברת דוקטור רחל, קרא ברנר-כרונוון, עורך דינו של הרוקח, "אשמות בדיוק כמו מרשי!" אבל בית הדין לא יכול היה לקבל את טענתו, היות ולא הן האשמו כלל.

לפני שלשה חודשים יצא יפים סטולר את בית הסוהר, ומה שנראה היה כענין רדום נתעורר מחדש, לפחות מאחורי דלתותיו של משרד הבריאות, שם הוקמה, על פי דרישתו של חיים שיבה, מנהלו הכללי, ועדה, שמתפקידה היה להחליט על עתידו של הרוקח. ועדה זו, מטרה דין וחשבון לשר הבריאות הקודם, יוסף בורג, בקשה לשלול מסטולר את רשיונו למשך שנתיים.

שלא כדוגמת התובע הכללי, התלונן שיבה רשמית בפני השר גם על שתי הרופאות. בורג הספיק עדיין למנות ועדה לסטולר בת' לונה זו, אך את המלצותיה כבר לא קבל. השמועות: המלצות הועדה לא ניקו מכל חסא את שתי הרופאות.

זיופים

לא כל כך קל

אליהו לוי (45) היה יהודי אדוק שעסק במסחר ביצים באחד הרחובות הצרים של יפו. כעסק משנה, בחר יהלחת סכומי ספק, בריבית הגונה. כאשר ביקשה מרים פרידלנדר, הושכת (המשך בעמוד 12)

הארץ

כפי שנודע סימה המשטרה את חקרי רוחיה... והיא יודעת את שולפיהם של הנאשמים. (על המשטר) ש ברקוביץ, תל-אביב ומה בדבר הנדן? תמיד הייתי אופטימיסט: הן בהמנון הלאומי שלנו נאמר: "עוד לא עבדה תקחתנו..." (ידיעות אחרונות) דן ארז, רמת גן אלפיים שעות נוספות? הולנד תייצג ישראל בהולנד (הבקר) עוזי ויזנסלר, רמת-גן וישראל תייצג את ישראל בישראל.

על ידי החברות הבין-עירוניות הגדולות פוטרו עם גמר הגאות הכלכלית בכיס האזרח. תקציב מלחמתי. קהל הנוסעים הת' בוגן מתוך שביעות רצון במודעות המוש' כות של אילה, הן מתוך שמחה לאידם של נהגי הסקסי, הן מתוך תקוה לנוחיות גר' ספת תמורת שלושים פרוטות. מי ששבץ פחות נחת היה המקשר, שראה סכנה חמורה לעצמת המנופולין שלו. מיד עם שפיטת הש' מועה על השרות החדש, הוציק את כל ה' גורמים, ניסה לחסלו, עוד בטרם נולד.

מפונקים מתקופת שליטתם הבלתי מעור' צרת על מפרנטיהם הנוסעים, החלו אנשי המקשר לתת בטוי גלוי לרגשותיהם, הב' טיחו בשיחות פרטיות, להדביר את אנשי ה' מוניות. אמר חבר חותיק: "יש לנו הכוח לדפוק אותם כמו כלום!" השמועה אחרי וידי תוקפני זה: הכחנה איננה רק למכור ניות הדיול הענקיות, כי אם גם לסכום ניכר, המתבטא בכמה עשרות אלפי לירות, שהמקשר הקציב, כביכול, למטרה מלחמתית זו.

האיום באלימות לא נשאר בגדר שמועה. קם חבר הגהלת המקשר בשיבת ועדת ה' תנועה העירונית, הודיע בפנים זועפות: "עוד יישפך פה דם!"

קשה לכוזנו. האימים לא הרתיעו את אנשי אילה, שצנחצחו את מכונותיהם, יצאו בתהלוכה איטית דרך רחובות העיר. טענו הם כלפי המקשר: בעבר שדף אף הוא קן מנופוליסטי של חברה אחרת, כאשר תוך תגרות דמים עם אגד, ספח לעצמו את הקן ירושלים — באר שבע. זעקו נציגי המקשר בשיבת האגודה המקצועית של פועלי ההר בלה: "זה שונה. כעת קשה אפילו לנו." ענה חבר אילה, לפי רוח הומן: "קשה לך? גם לי קשה!"

דרכי חיים

לחולה בדוי - קצת קוקאין

רוקח מחזוי, מפקח מטעם משרד הבריאות, עשה לפני כשלוש שנים את סיבובו הרגיל לבקורת בתי המרקחת בתל-אביב. בבית מר' קחת רות נטל לידו את ספר הסמים המסר' כנים, בו צריכה להרשם כל תנועה של חר' מרים אלה, מצא, כי משהו אינו כשורה. היה מתפקיד אותו מפקח לבדוק את מחסן ה' סמים, את נכונות הרישום, ואת המתכונים לפיהם רשאי הרוקח להוציאם, והחייבים להיות חתומים על ידי רופא.

זמן קצר אחרי הבדיקה השגרתית הזאת, ישב הרוקח, יפים סטולר, מאחורי סורג' בית הסוהר, גידון לשלש שנים. לפני זה, עוד הספיק להשמיד את כל יתר המתכונים, למ' רות ההוראה המחייבת לשמרם לתקופות ארוכות. התברר במשפט כי נהג לזייף מת'

חרפתי, חרפתך. ככרוך הבעיות ב' עולם, מונח גם ביסודה של זו — כסף, ה' סיכויים, שההתנצחות המועתקת לאולם בית הדין העליון, תיצור אותו שם, הם קלושים, פרט לנס, או להעלאה דרסטית (כמעט בלתי אפשרית) של המסים. ושאר רק אפשרות אחת: לפנות אל הודו העשיר, להטיל את האחריות על שכמו, להגיד לו: "עני ואביון אני, חרפתך תהיה זאת, אם לא תעזור לי." המרעט של האפשרות: הודו האחד שיש לעיריית ירושלים, הממשלה, אינו נמנה על העשירים.

חינוך

מהנדס. לא פרופסור

מתוך 700 מועמדים שעמדו בפני ועדת המבחן של הסניון החיפאי בתחילת שנת ה'למודים האחרונה, נתקבלו רק 350, שהת' פורו במגמות השונות, החלו ללמוד בשקרי' דה רבה כדי לסיים את ארבעת השנים ה' ארוכות שנכונו להם.

באחד הימים של השבוע שעבר, נכנס פרופסור יוחנן רטנר, סגן מנהל המוסד, לכ' חדר ההרצאות הגדול ומלא התלמידים, ל' בידו שלשה עמודים מודפסים במכונת כתיבה, החל לקרוא בטון נמוך את תקנון ה'למודים החדש.

תוך דקות ספורות עבר באולם רחש ש' גבר והלך. כל אימת שרבו הסעיפים, אילץ את הפרופסור להגביר את קולו, לקרוא את התלמידים לסדר.

אך הסדר לא בא במהרה. תלמידי השנה הראשונה של הסניון לא נרגעו. הסיבה: לפי התקנון החדש יצטרכו מעתה: ● להבחין בכל המקצועות הראשיים באם יכשלו אף באחד מהם בלבד. ● להבחין במקצועות הראשיים כבר ב' סמסטר (מועד) הראשון. ● לחזור על שנת ה'למודים באם ייכשלו

אנו מעתון המשטרה. בבקשה לחייך..

הוליווד

QUO VADIS, HOLLYWOOD ?

(ראה שער)

כאשר ניגשו, באחד מלילות דצמבר לפני 58 שנה, אל לואי לומייר, שזה עתה הציג ב בית קפה צרפתי ובפני קהל אחוזהתלהבות, את המצאתו, שקרא לה סינמטוגראף (*), אדם מוזקן, בעל עינים ערניות, ובקש לקנות את זכות השמוש במכשיר הקסמים, המשליך תמונות נעות על גבי בד לבן, השיב המציא: "אבל, מר מלייס, להמצאתי אין כל ערך מסחרי. אתה מנסה להשליך את כספך לכל הרוחות."

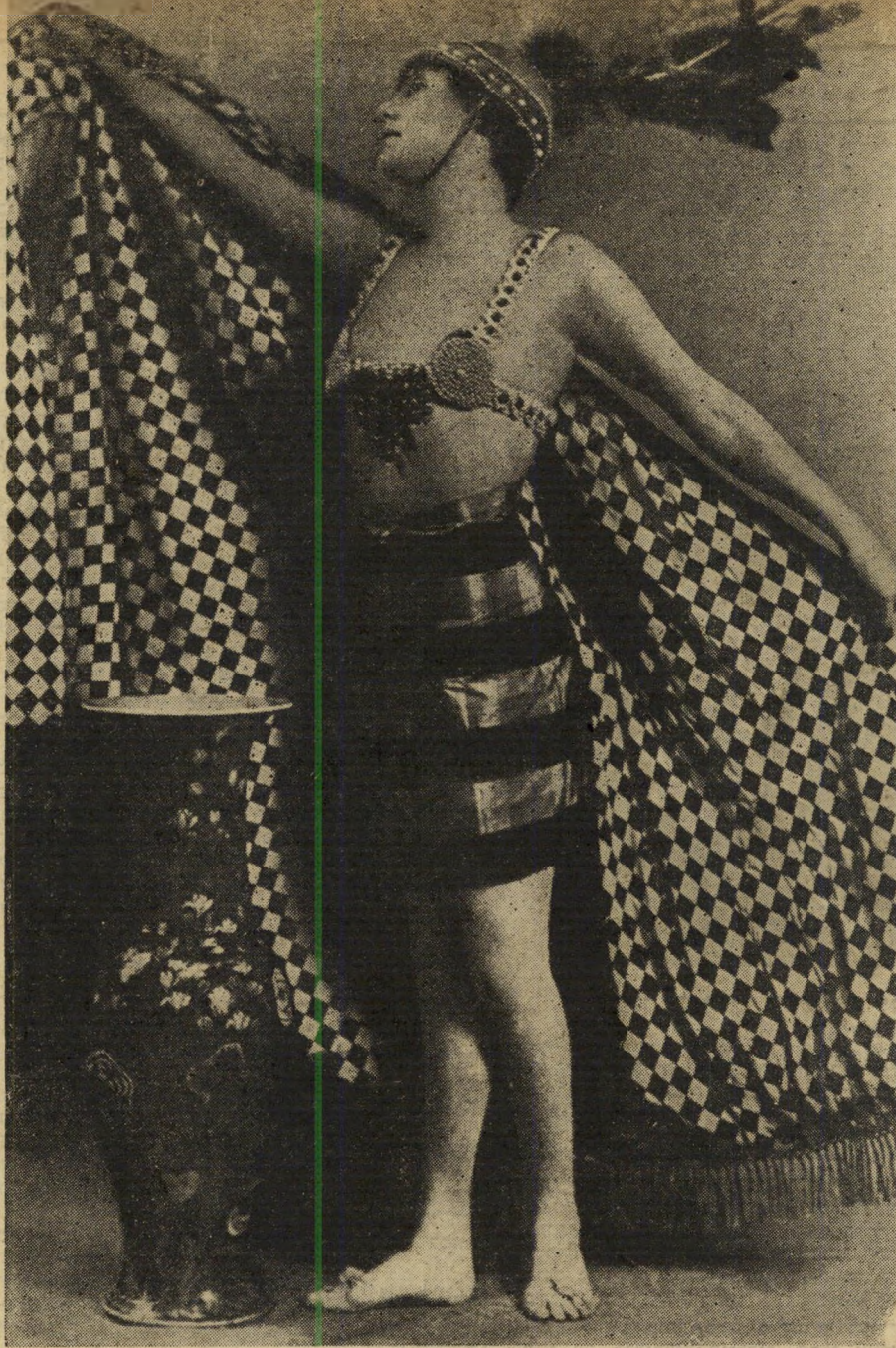
רק לאחר שיחה ממושכת הצליח לורני מלייס, אשף במקצועו, לשכנע את לומייר. מצויד במקרנת, מצלמה וכמות סרט גולמי, החל האיש מפיק סרטים (בהם שחק הוא עצמו במרבית התפקידים הראשיים) באולפן זכוכית קטן ומציג אותם בתיאטרון הקטן. אורכם של רוב הסרטים שלו לא עלה על רגעים בודדים, אבל המכשיר שלא היה לו "כל ערך מסחרי" הפך עד מהרה, בידי מלייס וחלוצים אחרים, לעסק גדול ולתעשייה אדירה.

שווה לכל נפש. כעבור כשנה נערכה ההצגה הראשונה של הסינמטוגראף. בחנות ריקה שנשכרה במיוחד לרגל המאורע, בני ברודוויי, רחוב התיאטרונים בניו-יורק. לא עברו שנים רבות ומרבית תיאטרונל ברודוויי הפכו להיות אולמות ראינע.

הסרט זכה לפופולאריות שלא היתה לי שום אמנות לפניו. הסבות לכך היו פשוטות: בדומה ל Via Pauperum (**), הוא היה קל להבנה, שווה לכל שכל. יחד עם זאת היה גם שווה לכל כיס. באולם שבו היו מציגים לפנים הצגת תיאטרון אחת לש ערב, היו מגישים עתה אותו הסרט חמש או שש פעמים ביום, וזאת מבלי לעייף את השחקנים. ההכנסה הכללית היתה גבוהה ור היתה אפשרות להוריד את מחירי הכרטיסים עד למינימום.

תוך שנים ספורות הפך הראינע ללחם חוקם של מיליונים רבים בעולם כולו, עובי דה שנוצלה היטב על ידי אלה שבידם היו מכונות וממון להפקת סרטים. הסרט היה כמו הנחש באגדת ג'ן-ען, אלא שהפעם יצא הוא עצמו לאכול את התמות, העולם, כשי חווה בדמות שחקנית קולנוע בתלבושת ובי עמידה שנחשבו למגרות, עוורת על ידו ביחוד. הרע, הבינו את כחו הגדול של סרט לא אנשי המסחר בלבד. ולאדויר איר זיץ לנין, לכל הדעות אדם בעל שכל חריף, הכריז: "הסרט הוא החשוב שבאמנויות". בניסו מוסולוני, גם הוא רודן חובב-סרטים, אמר, בתנוכת אולפני סינציטה (***) הגדול לים באירופה, שבנה בסמוך לרומא: "ב

(*) ביחנית: סינמה — תנועה, גראף — רשום.
(**) לטינית: תנ"ך הרש. תנ"ך מצויר מיוחד לאלה שלא ידעו קרוא.
(***) באיטלקית: כרך ההסרטה.

1912

אנט קלרמן היתה מלכה המיס ההוליוודית לפני למעלה משלושים שנה בתלבושות מו הסוג הזה הרטיטה לבבות מיליונים בעולם כולו. אנט היתה נערה אוסטרליה שלאתה בילדותה בשיתוק. החלה ללמוד לשחות בפקוד, הרופא. וייליאם פורס. מפיק סרטים, שהפך, עם "מלחמת הפטנטים" מפיק, גינה אותה, הערים עליה תליתלים של פרסומת. התוצאה: פוקס התעשר; אנט קלרמן הפכה כוכב; הוליווד למדה להעריך את כוח הערווה על הבד.

בכל הארצות.

אולם איש לא יכחיש כי מרכז הסרט ה עולמי, בית היוצר הגדול ביותר לצללים, נמצא בפרבר בעיר לוס אנג'לס, קאליפורני. ניה. שם הפובר: הוליווד. הוליווד היא, זה שנים, שם נרדף לסרטי. היא מסמלת את

עזרת הקולנוע אפשר לכבוש את העולם. הקולנוע האיטלקי אמנם כמעט שכבש את העולם, אם כי לא בזמנו של מוסולוני. ה סרט הסובייטי, כל עוד ניתנה לאמניו יד חפשיה, שימש דוגמה ומופת לעולם כולו, הציב מסרות אסתטיות חדשות למסריטים

הטוב ואת הרע שבפופולארי שבאמנויות ביחוד את הרע. חברת הפטנטים. ראשיתה של תעשי הסרטים האמריקאים לא היתה כלל בהול בוד. ניו-יורק היתה המרכז הראשון לו פקת הסרט, בעוד שתומאס אלבה אדיס (1847-1931), המציא הגדול, שנתן את יד לשלול הסינמטוגראף, בנה בחצר מעבדו שבניו-יורק הסמוכה, אולפן הסרטה, חבר הסרטה אחת נדה מערבה, לשיקאגו.

בשנת 1909 כבר היה הסרט האמריקני עסק גדול ומקיף מקור פרנסה לאלפי עות דים: מסריטים, מפיצים ומציגים. גם עת נות מקצועית כבר החלה יוצאת לאור בק ביעות. באותה שנה התאחדו שבע חברו הסרטה אמריקאיות ושתי חברות צרפתיות ששחקו סרטים בארצות הברית, לחבר פטנטים. בידי גופים אלה נמצאו כל ו פטנטים על מכונות ההסרטה וההקרנה ו רצו למנוע מאת גופים קטנים יותר ומפיקי עצמאיים את השמוש בהן. יחד עם זא הודיעו החברות כי אסור לשום בעל אולפ הצגות לשכור סרטים שלא הופקו על יד

מעבר לגבול. המפיקים העצמאיים ה מדרו. הם הכריזו כי יוטיפו לטובב סרטי כאוות גפשמ, לא קבלו את ההנחה כי אסור להם לעסוק בראינע. אולם הם נאלצו לע שות את מלאכתם בסתר. בידי סוכני "חבר הפטנטים" היו פקודות-החרמה, שהוצא על ידי בתידין, על כל מכונות ההסרטה כמו כן שכרו החברות הגדולות בריוני שהיו מחבלים במכונות המפיקים העצמאיים במקרים בהם לא יכלו להעזר בצוים כאלו המפיקים העצמאיים, ביניהם אנשים ככ וייליאם פוקס וקארל למלה (שייד, לאח שנים, את חברת יוניברסאל), נאלצו, על כ להמלט למקומות מרוחקים כמו קובה, פל ריזה, לוס אנג'לס וקאליפורניה, כדי לטוב שם את סרטיהם. קובה היתה ארץ מוכ קדחת, פלורידה היתה חמה מדי, אולם קאליפורניה התאימה מאד מבחינה אקלימית הברירה היתה: סאן פראנציסקו בצפון א לוס אנג'לס בדרום. לוס אנג'לס היתה קרוב יותר לגבול המקסיקאי, לשם היו המפיקי נאלצים, לעתים קרובות, להמלט עם מכ נותיהם כדי שיד סוכני "חברת הפטנטים וצויו ההחרמה שלהם לא תשיג אותם. ה השתקעו, על כן, בעיר ההיא, התרכזו בפע בר שקט, בצפונה.

גם את העתונות. תושבי הוליווד בורגנים אמידים, שהתגוררו בחחילות נאוו לא קדמו בסבר נעים את האורחים מן המזר שנים אחדות היה תלוי, על שער בית המל האחר בהוליווד, שלט: אסור להכניס לכב כלבים ושחקנים.

יחסם הקר והעיון של התושבים לא אר כעבור פחות מארבע שנים נשתנה אופי הכפרי של הוליווד מן הקצה אל הקצה מלחמת הפטנטים הגיעה לקצה, בנצחונ המוחלט של העצמאיים. החברות הגדול נדדו אף הן למערב בהיר-השמים. עוש בלתי צפוי ירד על העיר. היא נתמלא אלפי עובדי הסרטה, אנשים בעלי מרץ לגבול שטרחו יומם ולילה למצוא רעיונו חדשים, התחרו ביניהם על כיסו של הק חובב הסרטים, שמספרו גדל במהירות מס ררת. אנשים אלה משכו כסף הרבה לפרו שהיה פעם שקט. הם משכו אליו גם א

ספנסר צ'ארלס צ'פלין שחקן מיוזיקי אנגלי, היה בסבוב בארצות הברית, כא הוצע לו להופיע בסדרה של סר הוליוודיים קצרים, הוא הסט, כי ה לא נראה לו בעל עתיד רב, הסכים לבנ תוך שנה הפך לכוכב בעל הכנסות ז

1921

תדה ברה היתה נערה פשוטה מברוקלין. הפרסומת ההוליוודית ספרה שהיא בתו הבלתי חזקית) של שייך ערבי וכי היא נחונה בכל תכונות הסדבר. כל מי שנתקל במבטה, שוב לא יכול לקסמיה. ברה היתה ראשונה בסדרה ארוכה של נשים-גורליות הוליוודיות.

1916

דוד וורק גרפיית, שחקן-כמה שהפך במאי סרטים כמעט בעל כורחו, הביא לעולם מהוליוודי שורה של סרטים שהיו הצלחות קופה, פתחו גם אפקים אמנותיים חדשים.

1913

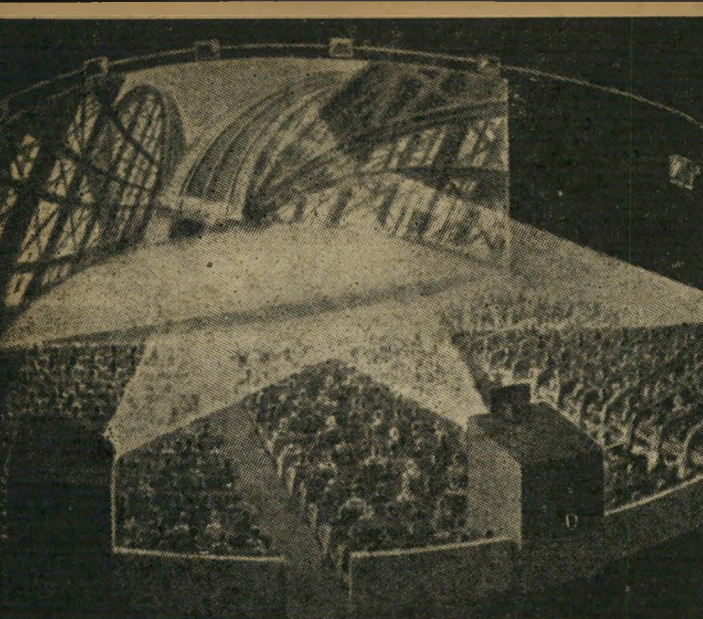
1927

הסרט ההוליוודי היה הראשון אשר החזק לזמר ולזמר. זמר הגיאו, בהשתתפות אל גילוסון סימן את המפנה הגדול. חברות שלא הבינו את משמעות המהפכה הגדולה דבקו בסרט האלם, פשטו את חרגל. חבי רות קסנות שעברו לסרט המדבר, הצלחו

1934

הוליווד משכה שח קנים סבמות בורד ביי כמו קלארק גייבל וגם סבמות חוץ לארץ, כמו השבדית הידועה גרטה גארבר.

1954

עם עלייתה הגדולה של הסלביזיה חלה ירידה עצומה בהכנסות הוליווד, שבקשה אמצעים להחזיר את הקהל לאולמות הקולנוע הריקים. לבסוף נמצא משהו שאין לראות כמותו על בו הסלביזיה: סרט תלת-ממדי. פותחה שיטה — נראמה — המקרינה את הסרט על 3 מכונות.

שימת לב העתונות. חדשות מהוליווד, רכי לות אודות שחקנים — כל אלה נבלעו על ידי הקהל. לא סחוח מן הסרטים שהופקו שם.

הצעיר השואף לגדולה. המלחמה העולמית הראשונה גרמה להרס כמעט מוחלט של מרכזי ההסרטה האירופיים הגדולים. חפוקת הראינע הבריטי, הצרפתי, האיטלקי הגרמני והרוסי ירדה כמעט לאפס. אולם השוק, הקהל בעולם כולו, נשאר העב לסרטים. סרטים אלה סופקו עתה כמעט אך ורק על ידי האמריקאים.

בעת מלחמת העולם הראשונה עלו לבי דולה, בין היתר: צירלי צאפלין, שחקן מיוזיק-הול אנגלי אשר נתפתה, בהיותו להקתו בסוכו באמריקה, לחתום על חוזה לסוכו סרטים בהוליווד. צאפלין, שבנעוריו ידע דלות איומה, לא יכל לעמוד בסגל השכר הגבוה (אלף דולאר לשנה) שהוצע לו. דאג לס פירבנסק, שסימל, בסידרה ארוכה של סרטי הרפתקאות, את הצעיר האמריקאי, הי ילדוהי, השוכב, השואף לגדולה; מרי פיק פורד, הכוכב הראשון, שהופעתיה בסידרה של סרטים רגשניים הקנו לה את התואר "אהובת העולם".

אולם, חשוב מכולם, — בעת מלחמת העולם הראשונה הגיע לשיאים אמנותיים במאי הסרטים הגדול הראשון, דוד חרדי גריפית.

בשעתו, נועזו. גריפית היה שחקן-במה כועס כשרון וחסר-הצלחה. הוצע לו לשחק בסרט והוא הסס זמן ארוך, כיוון שאת הסרטים היו מציגים אז בירידים, מרתמים וחי נטיות. בהשחאה לתיאטרון האלבנסי היה אולם הראינע מקום המוני ומכוער. שחקנים שזכרו את עצמם לא נאותו להשחקי במי זמנות כאלה.

גריפית, לאחר התלבטויות רבות, נתפתה לגלל השכר הגבוה שמפיקי הסרטים יכלו לשלם כבר בימים ההם. אולם לא זמן רב היה שחקן. עד מהרה החל לביים סרטים קצרים וכמעט מיד נחלל בבעיות טכניות שאלצו אותו לבקש פתרונות חדשים לחי לויסין. כותב על עבודתו של גריפית אחר מסרטי הראשונים היסטוריון הקולנוע לר איט גייקובס:

גריפית בים סרט המבוסס על ספור מאת ג'ק לונדון... שיאו של הספור היה המונה בה שני שודדים מתחילים לא לבטוח איש ברעהו. כוחה של התמונה היה נעוץ בזה שהקהל ידע מה מתרחש במוחה של כל אחד מן השודדים. הדרך האחת שהיתה ידועה עד אותו זמן לציין את מחשבותיו של שחקן היתה, "שלופותי החלום" (בה נראתה בפנת מסגרת התמונה, תמונה אחת שהביעה את המחשבה). להטוט זה, מקורו היה בשתי אשליות: הראשונה, כי המצלמה חייבת לעמוד כל העת בנקודה וזה הנקודת המבט של צופה בתיאטרון, והשנייה — כי זעולה מסוימת חייבת להכלל כולה בתמונה אחת.

גריפית החליט על צעד מהפכני. הוא העי ביר את המצלמה למקום קרוב יותר לשחקן ממנו נראתה ביתר ברור הפנטומימה שלי. איש לפני גריפית לא העלה על דעתו כי אפשר לשנות את מצב המצלמה באמצע התמונה. עתה פתרון זה נראה טיפוסי כי שעתו הוא היה נועזו.

נגלית זו ועוד אחרות כמותה גרמו למה פכה באמנות הסרט. גריפית המציא את העריכה (מוסנאי). **תקריות לא נעימות.** כעבור שנים, כאשר החלו סרטי של גריפית להגיע לכרית

השפעתה של הוליווד על אמנות הסרט היתה גדולה ומכרעת. הכריז הבמאי האירי אלפרד היצקוק: "זכרו את דוד חרדי גריי פית! בכל פעם שאתם מבקרים בקולנוע אתם נהנים, בדרך עקיפין, אולי, אבל ברורה בתכלית, מפירות עבודתו."

סרטיה של אנט קלרמן מעוררים בלב הצופה המודרני רק גיחוך. אופנת בגדי היט השתנתה מאז, אולם עקרון הערחה והגירוי לא השתנה. כפי שמוכיחה תמונת הפירסומת של מרילין מונרו. כמו אנט קלרמן, היו גם קשריה של מרילין מונרו עם אומנות המיסיחי רופים ביותר. איש אינו מעז לסטון שהיא יודעת לחשק, היא הגיעה? הבד — ואל מרובי הפוסמות — דרך אולפני צלמים העוסקים באספקות תמונות של נערות ללוחות מצויירים.

1953

תפוקת הסרטים ההוליוודיים הגיעה לשיא אים חסרי תקדים בסוף שנות העשרים. אולם באותן שנים שוב לא היה הסרט הירי ליבודי המולך האחד בכפה. הסובייטים למדו מגריפית, הפיקו יצירות מופת בהן חדשו הרבה. הסרט הצרפתי החל מתאושש. הגר-מינס והאנגלים גם הם נתנו לעולם יצירות שיכלו להתמודד עם התוצרת האמריקאית. לאסונה של הוליווד גם אירעו בה תקריות לא נעימות אחדות, שערוריות, שלא היו קשורות במישרין לאמנות הסרט, אבל שהשי פעמם העקיפה עורנה מורגשת עד היום.

כבלים מרצון. תעשיית הסרטים היתה לעסק מכניס רוחים שמעטים דוגמתו והתי עשרותם של אנשי ההסרטה הביאה לחי הוללות, שזכו לפרסומת רבה בעתונות. נש פיות הוליווד, שהוכירו אורגיות רומאיות, זכו לכיסוי רחב בעתונות העולם, דבר שנת קבל באהדה רבה אצל המפיקים, אשר מכבר עמדו על הערך הרב אשר בפרסום האישי של הכוכבים.

אולם הפעם הוגדשה הסאה. באחת הנשי פיות הללו נהרג, במסיבות מסתוריות, במאי צעיר. בנשיף אחר מתה שחקנית יפה. הפר-סומת הרחבה שבאה בעקבות מקרים אלה הפכה את הקערה על פיה. נדמה כאילו כל הטוב — האמנותי — אשר יצא מהוליווד יצשכח; עתה זכרו רק את כל הרע — מבי חנינה מוסרית — שיוחס לה, בצדק או שלא בצדק.

שערוריות אלו הבאישו את שם הוליווד, ובמאמץ להיטהרות עצמית ככלו אנשי הסרטים את עצמם באויקים של צנוורה (מרצון) חמורה ביותר. כל סרט עובר, מאותם ימים, צוד בשלב הכתיבה, בחינה קפדנית אצל הצנוור, הנבחר על ידי כל החברות. הוא הקובע מה מותר ומה אסור בסרטים. התור צאה: נושאים מבוגרים כמעט שלא ייתכנו בסרט הוליוודי. רמזים פונוגראפיים עוברים תחת ידו מבלי כל תקון, כיוון שאין הם יותר מרמזים. הצנוורה ההוליוודית היתה ועודנה מכשול על דרכו של הסרט האמריקאי לבחורות, מבחינת התכן הגישה, לסחות. **מתחרות במל מאהין.** שלושה משבי רים, שירדו על הוליווד בזה אחר זה, התישו אותה כמעט לחלוטין. הראשון היה, כאמור, משבר השערוריות, שהזיק גם לפרסטיזיה, גם לקופה. המשבר השני בא כאשר חברה קטנה וחלשה, האחיים ווארנר, החלה מסיקה סרטים קוליים, שהראשון בהם היה זמר הגיאו (ראח תמונה).

הסרט המדבר העלה את האחיים ווארנר לדרגת העשירה שבחברות המפקה. חברות אחרות, שלא מהרו להכיר בקולנוע, הפסידו מיליונם.

המשבר השלישי בא בעקבות ההתמוטטות בול סרטי, בשנת 1929. מספר המבקרים בבתי הקולנוע ירד פלאים, יחד עם זה ירד ערך מגיות חברות הסרטים. ויליאם פוקס, האיש שלחם בהצלחה בחברת הפטנטים ובנה קיסרות צלולוד אדירה, פשט את הי רגל. פשטו את הרגל חברות כמו פארמאונט ויוניברסאל. התוצאה: הל סרטי, רחוב הבאנקים, רכש אט אט את השלטון, הכספי לפחות, על חברות ההפקה. כיום אפשר להי ווכח במחזה מוזר: חברת השקעות אחת מחזיקה במניותיהן של שתי חברות סרטים יריבות, המתחרות ביניהן בכל מאוץ.

קיצוצים במשכורות. מלחמת העולם השנייה גרמה, כמו המלחמה הראשונה, להתי אוששות כללית בהוליווד, אף על פי שהפעם לא היה לסרט האמריקאי כל מונופולין על (המשך בעמוד 14)

אצ"ל מוד אצ"ל. בקרב הששי של הערב נפגשו אשר בירנבלום, ביתר (ימין), וחיים וייספיס, מכבי (שמאל). וייספיס, שספג בתחילת הקרב מהלומות עזות, הצליח, בניגוד לכל החישובים וההימורים של הצופים, לנצח את יריבו חסר הנשימה והעייף, בסבוב האחרון.

ס פ ו ר ט

איגרוף

שמאל-שמאל-ימין: בוס!

שטרות בני חמש ל"י עברו מיד ליד, העלו את ההימורים למדים רציניים. "עשר שלי על חמש שלך שבי"תר תנצח" הכריז צעיר שחר-חר בעל מזג רותח, שהתרוצץ לכל העברים, לא ידע מגוחה עד שהניח את כל כספו על המעקה שמסביב לזירה.

האחירה ששררה בזירה שרון, רמת-גן, היתה מחושמלת דקות ספורות לפני מפגש בית"ר — מכבי בזירה, כשאלפיים צופים נלהבים ציינו פו לו בחוסר סבלנות, התוחכו בקול רם על סיכויי שתי הנבחרות.

לבית"ר, שניצחה לפני שבועות מספר קבר צה לא חוקה ביותר של הפועל, היו באולם הסגלגל אוהדים רבים שהיו נכונים להניח בבטחון את כל משכורתם החדשית, להמר ל־טובת קבוצתם.

לעומתם היו חסידי מכבי פושים יותר, העדיפו להביע את דעתם בסיום התחרות, לא מיהרו להתמודד עם שכניהם בסכומי הון מורים גבוהים. אך כשהחל המאבק ומתאגרף פי מכבי החלו להלום ביריביהם, הצטערו תחילה על היסוסם המוקדם, התנחמו לאחר מכן כאשר קבוצתם מיגרה בקרב חזי-צודי את נבחרת בית"ר.

מתאגרפי שתי הקבוצות, שעלו על הזירה והחליפו ברכות ודגלונים, לא היו במצב רוח מרומם ביותר. הסיבה: כדי למנוע ויכוחים, כפי שקרה בפעם הקודמת, החליטה ההתאחדות לשקול את הספורטאים זמן קצר לפני התחרות, לקבוע את הזוגות באותו מעמד.

שתי האגודות, ששקלו את המתחרים יום לפני כן, נוכחו לדעת כי לאחדים מהם נותרו כמה קילוגרמים מיותרים של נתחי בשר, הריצו אותם שעות רבות כדי שמשקלם יתאים לתקנון. בבקר יום התחרות, כאשר נשי קלו המתאגרפים שוב, היו הבדלי גרמים מ־עטים בעוכריהם, נאלצו להשמע לפקודת מארגניהם, לאחוז בנושק היעיל היחיד: מלח

הקרב, קבע את בניסטי כמנצח. שעות מספר לפני כן היה עדיין בניסטי עצור במשטרת רמלה על השתתפותו בהפגנת מחוסרי עבודה. בערבנות של שלמה אדיר, עסקן האיגרוף המכבי ומנהל התחרות, שוחרר מהכלא. בעוד חסידי בית"ר ההמומים מקוים למפגש, ביסס בנימין חולי (מכבי) את עמדת קבוצתו תו כשניצח את חיים רבינו(בית"ר), העלה על ידי כך את המאזן ל־10:0. חולי, שנמנה, כרוב קבוצתו, על יוצאי מצרים, זכה לקריאת אודות עידוד בשפה הצרפתית, מאוהדיו הרבים. אחד מהם, צנום וממושקף, צעק כל העת: "שמאל וימין! שמאל וימין!", רץ בסיום הקרב לעבר הזירה, נישק בהתלהבות את חברה, אך הוצא מיד על ידי השוטרים ששמרו בקפדנות על הסדר.

לקרב הששי ציפו הכל, המשקל החצי בנימוני הפניש את אשר בירנבלום מבית"ר, היתאגרף המוכשר ביותר בקבוצתו ואלייל חסרי די האגרוף, ואת חיים וייספיס ממכבי, נמוך הקומה והשרירי, תושב קרית מוצקין. וייספיס, שהיה בשעתו מפקד אצ"ל, התר כונן במרץ לקרב שכמעט איש לא היה מוכן לפקפק שיסתיים בנצחון בירנבלום. דקה לפני ההתחלה, ניגש וייספיס אל יצחק פרגר, לבן השער ומנהל הקבוצה הביתרית, עמד דום ושאל: "אדוני המפקד, האם אתה מצווה עלי לנצח או להכשל?"

ענה פרגר: "עליך להלחם מלחמה הגונה". וייספיס ספג מהלומות עזות בסיבוב הראשון, שון, החזיר רק מעטות, השאיר לבירנבלום את מלאכת צבירת הנקודות. אך הוא הכיר היטב את יריבו, ידע כי הביתרי ייחלש בסבוב השלישי, כפי שקרה פעמים רבות. ב־מרץ פרץ לעברו, הצליח, בסיבוב השני, לאון במקצת את התוצאות. כאשר נשמע הגונג לתחילת הסיבוב השלישי, התחלק ה־קהל בדעותיו, אוהדי בית"ר היו משוכנעים שבירנבלום יחסל את יריבו בנוק-אאוט, ח־סידי מכבי קיוו כי וייספיס האמיץ יחזיק מעמד.

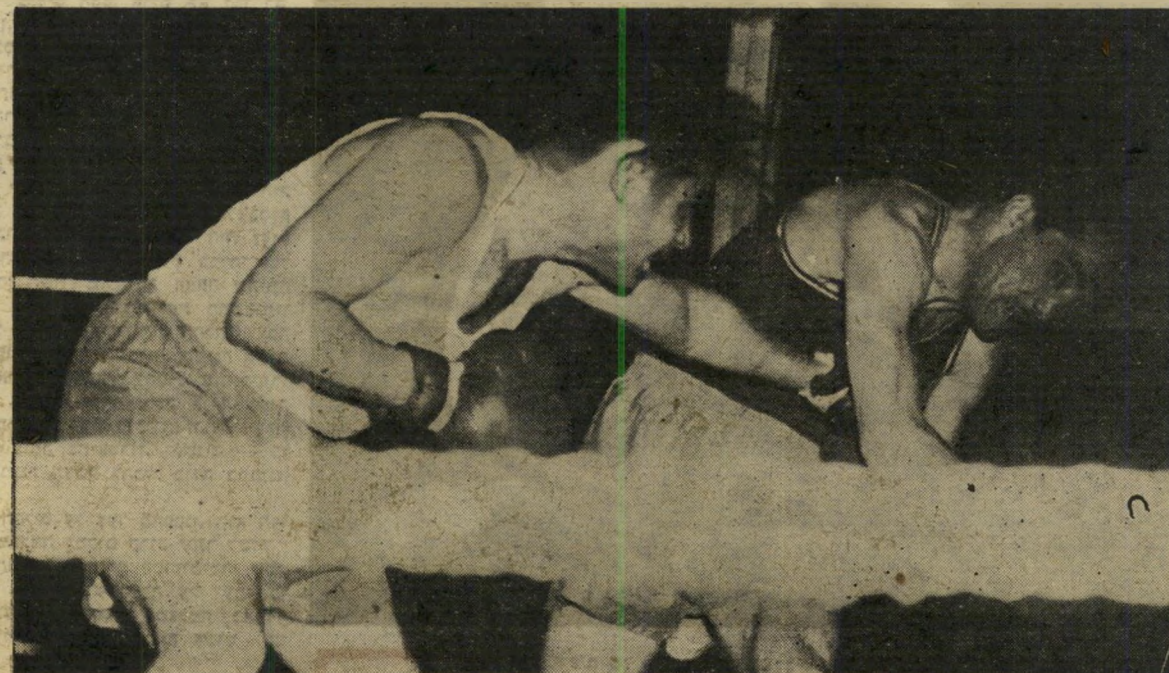
הסבוב היה סוער, לא השאיר ביריבים כוח עמידה איתן. בירנבלום היה הראשון שלא החזיק מעמד, הרשה ליריבו להלום בו בלי הרף, לצבור על ידי כך נקודות שהקנו לו נצחון בלתי צפוי.

מאבק קצר ביותר. הקרב השביעי הביא סוף סוף לנצחון בית"ר, כאשר ויק־טור אביטל הצעיר גבר על המכבי מרכזי סדע בקרב שדמה יותר למכות על יד תור לקולנוע כפרברי העיר. באותו קרב היה מספר המהלומות שחטכו את האויר כפול מאלה שפגעו במקרה במטרה.

צריחות מכל העברים בישרו לקהל כי המתאגרף הביתרי הבא הוא אישיות ידועה: אברהם ("שוגר") לוי, שחרחר ובעל עוֹדף של מרץ. קריאות העידוד שנורקו אליו העיבו לגמרי את יריבו רוברט אלמליח, שעמד כצל בפניו השניה, ספק נפתח ספק מחייך, אל חבריו, יוצאי מצרים, לוי, שזינק בשצף אל יריבו, היה פזיז מדי, ביזבו את כוחו עוד בשני הסיבובים הראשונים, היה תשוש כוחות בשלישי, כאשר אלמליח, הפתח יותר, הפילו אל הקרשים, צבר נקודות רבות שהספיקו לו כדי לסיים את הקרב בתיקו. אך חברו הצעיר שמאל אדלר שעלה אחריו לזירה ספג מכות נמרצות מאגרופיו של אברהם יעיש (בית"ר) נוצח על ידיו בנקל. הפצעה האחרונה שירדה על בית"ר באה

במשקל תרגול, הציג אף הוא סכניקה מעור לה, ניצח בצורה בולטת את בן-ציון לוי מבית"ר.

לנצח או להכשל? הקרב הרביעי גרם למתאגרף הביתרי חיים יני לאכזבה רבה, כי דקה לאחר שמיצת הגונג, פגע בו יריבו אמיל בניסטי במהלומה עזה, גרם ל־חתך רחב בעינו השמאלית. השופט הירי־שלמי, דוד פישר, פנה מיד אל רופא הזירה, שמע את פקודתו החד משמעית, הפסיק את

"פי-פי-נוק-אאוט." צבי פופולבסקי (שוכב) מתאגרף בית"ר במשקל כבד, נופף בחיוך אל הקהל לפני תחילת הקרב. 30 שניות בדיוק לאחר מכן, הופל ברעש גדול מאגרופו של המכבי אליעזר נירוב, אליו מיהר שופט הזירה פישר כדי להרים את ידו לאות נצחון.

בקרב האחרון במשקל כבד, כאשר מתאגרפה הבלתי מנוסה צבי פופולבסקי הופל אג הקרשים ברעש גדול על ידי המתאגרף המכבי המנוסה אליעזר גורוב. צבי, נהג מונית, הת' חנן לפני כן בסני מאמנו שיחוס עליו, אך הסכים לצאת לקרב לאחר הפצרות. לפחות היה לו מאבק קצר ביותר.

לערב כן עשרת הקרבות, שנוהל בהצלחה ארגונית וכספית על ידי ההתאחדות, פועל שחור" שלמה אדיר, והמשטרה, נוסף קרב מס' 11. אחד הצופים, אוהד מכבי, ניגש אל חבריו בסיום התחרות, קרא בשמחה: "ע" שינו מהם פורפרה ** אה?"

תוך שניה היו שתיים משני מונחות על הרצפה, אפו מקופל אלכסוניות.

כדורגל

סערה לאחר השקט'

היריבות המושבעות מכבי והפועל תל-אביב, לשהתמודדו, ללא הכרעה, בשבוע שעבר במשחק ייחודי, משכו השבת למגרש באטא ביפו אלפי צופים שבאו לראות מי ינבר על מי בפתיחת משחקי הליגה.

אוהדי מכבי, שלא שבוע נחת מפניויותיה האחרונות של קבוצתם עם הפועל החליטי כבר כי "למכבי אין מול בבאטא".

טען אחד: "הם עושים מהפועל דומינו. אך אינם מנצחים".

ב-45 הדקות הראשונות היה נדמה כי צדק אותו צופה. הפועל תקף במרץ את שער

ההימורים לטובת בית"ר היו חמש נגד אחת. בפניה הימנית למטה נראית ערימת שטרות בני 5 ל"י.

באחד ממשחקיה החלשים ביותר זכתה קבוצת מכבי לנצחון בלתי משוער. שוב הוכח כי לגבי הקהל קובעים השערים בלבד, כי משך שעה ארוכה צבאו מאות, סביב לשלוש המוניות שאספו את המנצחים, העטירו עליהם שבחים ומטר של נשיקות. "העיקר ש" סידרתם אותם אחת ולתמיד!" — קרא אוהד מכבי מושבע לעבר השחקנים.

נחשון

נק אוט למנחשים

מאות הפתרונות שהציפו השבוע את שולחן המערכת הוכיחו על ההתענינות הרבה שערורר הנחשון בקרב הקוראים.

מכל קצות הארץ ניסו מאות לנחש את תוצאות משחקי השבת בארץ ובבריטניה, הוסיפו הערות משלהם, ביקשו לשנות פה ושם את צורתם, ועורך הספורט יפרט, ל" בקשת הקוראים, את תכנית התחרויות שבועיים מראש, יתן שהות מספקת לשלוח את הפתרונות.

השבוע לא שחק המזל לאיש מן הפותרים, שרובם נכשלו בניחוש תוצאות התמודדות האיגרוף בין נבחרת מכבי לזו של בית"ר. גם בליגה הבריטית ההפכפנית היו הפותרים רים בישי מזל, לא הצליחו לנחש נכונה את תוצאות המשחקים.

בין עשרים ושנים פותרים, שהצליחו ל" נחש את התוצאות הנכונות של רוב התחרויות, נערכה הגרלה, ועמירם קומרן, מרחוב ברנ" דים 30, תל-אביב, זכה בפרס נחמה — מי גוי לשלושה חדשים על העולם הזה.

נחשון השבוע (ראה עמוד 14) יהיה קל מזה של השבוע שעבר, יגיש ארבעה משחקי ליגה ישראלית ושמונה משחקי ליגה בריטית.

קרב בירנבלום ווייספיטש (למעשה), בין הצופים (למטה): הקצינים עמום בן-גוריון (ימין) ואדי דקד (מרכז), ליגה ישראלית ושמונה משחקי ליגה בריטית.

מכבי, סיכנו לעתים תכופות בעוד המכבים היו חלשים לאורך כל החזית, איכזבו קשות את אוהדיהם.

אך במחצית השנייה חל מפנה מכריע. הפועל, שהחליט להצטמצם בהגנה, קיווה ל" יים את המשחק שוב בתיקו, גרם לעצמו כאב ראש גדול ליד שער, אליו זנקו חלוצי מכבי מדי פעם בסערה. באחת הערבויות, כאשר נאבקו כעשרה שחקנים ליד שער של יעקב חודורוב, היה זה שייע גלור שמצא אחרון את הכדור, גלגלו לשער.

הפועל ניסה לתקוף, קיווה להשחת את התוצאות, אך היה זה פרפור אחרון כי שמואל (199) ישראלי, הקיצוני הימני של מכבי, פרץ מאגפו לעבר חודורוב, החדיר את הכדור ל" רשת בבעיטה נהדרת. דקות ספורות לאחר מכן, חזר ישראלי על מבצעו, הגדיל את ה" מאוזן ל-3:0.

התדהמה היתה גדולה. אלפים התחבקו, נישקו איש את רעהו, אלפים אחרים לא נעו, היו נבוכים.

* הכנסת נקיה : 1.400 ל"י.
** סביבון שמגלגלים אותו בעזרת חוט.

רמת גן, ללוח 500 ל"י לא היסט לוי השליש לידה את הסכום שהובטח על ידי משכנתא על מכוניתו של רופא שניים, קרו" בה של מרים.

כעבור חודשים ספורים הופיעה מרים שוב אצל לוי, גוללה לפניו את מצבה החמרי הקשה, ביקשה סכום דומה, אותו קיבלה באותם התנאים.

באחד הימים של השבוע שעבר הביא נר- שניגורי הנאשמים, ערערו בפני בית הדין העליון. בית הדין פקד לבטל את המשפט ולערכו מחדש בפני בית דין של שלושה בחיפה.

הנקודות המוזרות שסבכו את מהלך ה- משפט היו: טריפוס מסר עצמו לטיפולו של רופא חיפאי שהזריק לו "זריקת אמת", גבה ממנו עדות תחת השפעת הזריקה. בהתאם לעדות

לפניו הונח שטר לפקודת מרים פרידלנדר, כשחתימתו משתרעת על שלשת הבולים בני 20 פרוטות.

לסוחר המבולבל לא נותר אלא למסור את הפרשה למשטרה. חוקרי היוזפים הגדילו את החתימה שעל השטר פי עשר, גילו כי הבו- לים הוצאו ממסמך אחר, הועברו, בצורה לא מקצועית ביותר, אל השטר. לחתימה הישנה נוספו קיום בדיו שונה.

כשהחל המשפט סרב לוי להשבע בספר התנין, ביקש להשבע רק בעשרת הדיברות, סיפר כי מעולם לא חתם על הסכום העצום, שהיה פרי דמיונה של מרים ושל שכנה ל- דירה, שמעון לונדנר.

בהפסקה אמר לוי: "אם כבר רוצים ל- הרויח אלפי לירות בצורה כזאת מדוע זייפו דוקא את חתימתי ולא את חתימתו של מק- דינאל?"

משפט

מי היכה?

כמה מכות נמרצות שהומטרו לילה אחד לפני יותר משנה, על גופו של גרשון ריטוב, שימשו חומר לדיון ממושך בכל השלבים של בית המשפט, החל בבית משפט השלום וכלה בבית הדין העליון, נוסף על כך: ועדת חקירה משטרתית. מקרה נדיר הוא, שענין כה קטן כמו הכאה יסתבך כל כך מבחינה משפטית.

משפטו של קצין המשטרה לשעבר דוד טריפוס והסמל זאב שורצבורד, התחדש לפני בית הדין המחוזי בחיפה, בהרכב של שלושה שופטים. בית הדין יצטרך לענות לשאלה: מי היכה את גרשון ריטוב, ובפקודת מי, מעשרות העדים שהופיעו במשפט אמרו אמת, ואילו שיקרו, וכן איזו מן העדויות שמסר כל אחד מהם היתה הנכונה.

בליל חג המולד, לפני יותר משנה, נקרא משמר משטרה להתערב בקטטה שפרצה ב- מסעדה יונית בחיפה התחתית, המשטרה שה- גיעה למקום עצרה בין היתר את גרשון ריטוב, לשעבר מפקד ההגנה בעיר התחתית, דמות מפורסמת בחיפה רבתי. ריטוב נחקר על ידי קצין המשטרה טריפוס, הואשם ושוחרר בערבות בפקודת עורך מפקח מחוזי אריה שור. כשעמד להתניע את מכוניתו שחנ- תה בחצר המשטרה, הוחקף, לדבריו, על ידי כמה שוטרים שהכוונו מכות נאמנות.

תחילה הובא ריטוב למשפט בפני שופט השלום עזיוני בחיפה, שוחרר, זוכה מאש- מתו. השופט רמז בפסק דינו כי טריפוס השתמש לרעה בסמכויותיו כקצין משטרה,

כמה מעדי התביעה נתגלו כטפוסים אפלים במקצת, שהצליחו כבר, בינתיים בצו" רה זו או אחרת, לברוח מן הארץ. עם סיום שמיעת טענות הצדדים יצטרך בית הדין לפסוק, אם אכן ישב טריפוס בכלא, או יזכה וימשיך לשמש כקצין במש" טרת ישראל.

ללא חשד: שוחד

יומיים לפני שהחל משפטו של חוסיין נאבארי מבאר-שבע, הנאשם ברצח יוסף מוראד באישון הלילה בערבוביה של בירת הנגב (העולם הזה 797), דפק אדם בעל כרס עבה על דלת הצריף הרעוע של שמעון עייני. שמעון, חברו של הנרצח, שזיהה את קולו של חוסיין בסדר זיהוי, היה העד החשוב במשפט, עמד, בעדותו, לקבוע את גורלו של הנאשם.

פולחן מתוכנן: מחזה נדיר זה של מנהיג הקומוניסטים, שמואל סיקונס, מלטף את היחסים בין המדינות. פולה עצרה את מיקונים שכמעט חיבק את פולה בנסותו להוכיח לה שאינה צודקת. גילה מאוחר מדי את הצלם שהנציח את התמונה. דוד בן-גוריון שלח מיד את מזכיר הממשלה, זאב שרף, לנתק את אשתו ממנעה ההדוק עם כוחות המחר.

האדם שדפק על דלתו, בעל תרבוש ועונד טבעות זהב, דאג מאד לגורלו של חוסיין, הוא היה קרובו. הכריז פרקליט המחוז: האורח הבטיח לשמעון מאה ל"י אם ישתוק. שמעון תחילה היסט, הסכים לבסוף, אך דרש מפרעה עוד באותו יום. כעבור שעות מספר שלשל לידיו אדם בעל חיק צהבהב, חיים קאזאס ממשד עורך דין הגלר, תל-אביב, סכום של 25 ל"י בתוספת הוראות כיצד להתנהג במשפט.

כאשר עזב קאזאס את החדר, נטל שמעון את מגבעתו ומהר לתחנת המשטרה, שם גולל את פרשה השוחד. החוקר רשם את כל הפרטים, נכח כי לא יוכל להוכיח את אשמתו של נותן השוחד על פי עדות אחת בלבד, ערך מיד תכנית לפיה תצוד המשטרה בחכמה את קאזאס עוד לפני המשפט.

זו היה חף מפשע. בית המשפט לא קיבל את העדות. אחת השיחות בין טריפוס ואחד מעדי התביעה, הוקלטה על ידי האחרון על מכונית הסרטה. לפי ההסרטה התברר כי העד היה בלתי מהימן, היה מוכן לשנות עדותו תמורת שכר מתאים, עשה כבר כך, לדבריו בהקלטה, לסי בקשת ריטוב שגמל לו על כך בכסף ובשוה כסף.

לפני מתן פסק הדין, פנה נשיא בית הדין המחוזי אל אחד מחבריו של הנאשם, שהוא גם מכירו האישי, בבקשה שיפעיל בביתו את מכונית ההקלטה, כיון שרצה ל- שמעה שוב. באותה הזדמנות התפתחה בין השניים שיחה על מהלך המשפט, דבר שהוא אסור בהתאם לחוק. בהסתמך על עובדה זו הוגש הערעור לבית הדין העליון שהוציא פסק- דין עקרוני חשוב מאד מנקודת ראות מש- פטית.

למחרת הופיע שמעון אצל העורך-דין ה- תל-אביבי. כאשר ביקש סכום נוסף של עשר ל"י, טען שעליו לסיים קניה מסוימת, הר- ציא קאזאס את השטר בלי כל חשד, ביקש שמעון לפרט, לא המחין עד שקאזאס יחפש בכיסיו, סר לא החנות הקרובה, פרס אצל בעלה את השטר.

השבוע עמד קאזאס לפני בית המשפט הב- חוזי בתל-אביב, הואשם במתן שוחד. נגדו העידו, הפעם, שני עדים.

הווי

כמעט 15 אלף

סוחר הנגיפים שהתגורר עם אשתו באחד הבתים המשותפים ברחוב הרצל ברמת-גן נזח את עבודתו באחד הימים של השבוע שעבר, הפך את לקוחותיו וזוללי כמות מ- צמחונים למשך 24 שעות. המאורע: תייר. בן עירה של אשתו, בא לביקור בדירתם, הביא דרישת שלום חיה, זכרונות עבר נעי- מים ממרחקים.

השיחה היתה מלאה חיות. החייר, הלבוש בקפדנות, קילל את כל הנעשה בכפר הנידח שבגרמניה, הזכיר כמעט את כל שמות חוש- ביו, סיפר עליהם סיפורים משך שעות ארוכות.

לפני שהאורח, שהפך בינתיים לידיד מושבע של הנוג, חבש את כובעו והת- כונן לומר שלום, פנה אל הסוחר בחיוך סק- רני, גילה כי הביא עמו מאירוסה כמות מ- סוימת של נגיף משוכה, ביקשו לדעת כיצד יוכל למכרו. הסוחר הרמת-גני גילה מיד לאורח את מקצועו, הסכים לקנות בעצמו את הסחורה.

קופסת סיגריות, ההסכמה נתקלה כי מוכן בהבטח הסחעה נעימה שנשתפכה על פניו של החייר, טענו כי הסחורה נמצאת בחולון, קבע שהשניים יסעו יחדיו למקום במכונית.

כאשר הגיעו לאחת הסמטאות של עיר החולות, עצר החייר את המכונית לפני אחד הבתים, ביקש מיידו לחכות עד אשר תבוא בעלת הבית עם המפתח.

באותו רגע הופיע, כבדרך מקרה, אדם שלישי שהתחבק והתנשק עם החייר, הוכיח בכך ידידותם הנושנה. הגיעו לבסוף לנושא עסקי, כאשר הציע האדם השלישי והב למ- כירה, הציג דוגמה נוצצת ששכנעה ביותר את החייר. האחרון התלהב מאד, שיתף את הסוחר הרמת-גני בהתלהבותו, הסכים ל- לקנות את הוהב בשותפות אחר, הבטיח ל- ידיו רוח של כמה אלפים, לאחר ההשקעה ההקטית של 15 אלף ל"י מצד כל אחד מהם. ענין הנגיף נשכח לגמרי, השלושה קבעו פגישה נוספת למחרת היום.

הסוחר, שחזר לביתו, מיהר לבשר לאשתו את דבר העסק, אך לבנוק להוציא את הסכום. למחרת, כאשר הוטיץ החייר עם פנינת מר- חוב הרצל, ביקשה האשה ללחץ את בעלה, דרשה ממנו בחוקף שילוח אותם אחד הש- נגים. הסוחר לא יוכל להגיד לדרישה, הת- נצל בפני ידידו, תרץ את המעשה בסכום הכסף הרב שהוא נושא.

כאשר עברה המוגית ברחובותיה של יסו, עצר לפתע החייר את המוגית, ביקש לקנות הפיסת סיגריות בחנות הסמוכה. הוא לא חזר.

הסוחר המופתע, שהיה חשדן מסבוע וכמעט ש- שרובה, ליטף ברעד את חבילת הכסף ש- בכיס מעילו, מבס מלא תודה לעבר אשתו.

רמיזות

לידתו של שמן סינמטי

— אלמלא תקעה המשטרה עצמה בחצוצרות הגדולות של הפרסומת, במקום לפרסם הודעה שקטה ומתונה, המזהירה את ההורים מפני הישנות המקרה.

דרוש: תליין!

לחצוצרת המשטרה הצטרפה, חיש מהר, תזמורת שלמה, שיצרה היסטריה המונית שלא היה עוד כדוגמתה בארץ. הכלי החזק ביותר בתזמורת זו היה הרצל רוזנבלום, עורכו החתיק של ידעות אחרונות.

הספקנו לעלות על ציקאגו (אשר) הפשעים המיניים המתחוללים בה אינם מביעים אפילו לקרסוליו של המתחולל בשטח הזה אצלנו... אוכלי אדם מהגזע...

ומתבודד שלא מצא את מקומו בחיים, אינורמליות בולטת לעין — כל אלה היו בדיוק התכונות שהיו קצת גליות מדי כדי להיות משכונות באמת. פושע מיני אמתי נראה, לרוב, בדיוק להיפך: אדם שקט, צנוע, וחביב על הבריות.

אולם ההיסטריה הגיעה לשיאה. איש לא הרהר. לאחר שחזרו (הקצינים גרשון מאירי ואברהם מוזס) אמרו שהנעצר הוא האיש אשר המשטרה מחפשת אותו ביממה האחרונה, הודיע דונביץ בתרועעת נצחון.

צב של מפלצות

היה זה הסימן לתרועה מחרישה-אנויים של תזמורת הלינין.

גיבור השבוע היה צעיר נבה-קומה, שחור-שער ושחום-פנים, מתבודד, שהתגורר בבית-קברות מוזנח בשייך-מואניס, בחברת כלבו הנאמן וסטייתו המינית. למשך כמה שעות נסל הגורל לידו את היצור העלוב, כיוון אליו את מלוא האור האכזרי של שני המננננים האדירים ביותר של החברה החדישה — התענוגות והמשטרה, הפך אותו דמות-ענק מבהילה.

שמן אותו השעות צייד הגורל על הקיר צל שחור, מכוער ומעורר-בחילה, שטרם נראה כמותו בארץ-ישראל: הצל השחור של הסתיצרים שימיתיה, צל משפט הלינין של ההמון הנסער.

ביום השני עסקו כמה מאות שוטרים בחיפוש קרחתני, אך שיגרתו אחר ילדה רמת-גנית בלונדית בת 4, שבוששה לחזור לבית הוריה כמוצאי שבת.

מטוס צבאי, שוגע לאטו מעל לשטח הסמוך למערכת חיריה, ראה לפתע כתם אדום בגוף הירקרק, הוא צלל כמה פעמים מעל למקום, כיוון אליו את השוטרים.

לעיני השוטרים, שרבים מהם היו בעלי-משפחות, נתגלה מחזה מוזעזע. במסתור טבעי, שטח מוזנח המוקף משוכות צבריים, הושלכה גופתה הערומה-כמעט של רחל לויין הקטנה על צברים דוקרניים, כשהיא מגואלת בדם.

הרוסא-הפאתולוג שברק את הגופה לא היה צריך להרבות בחקירה. פרטי הפשע היו גלויים לעין: הילדה גאנסה באכזריות, נרצחה לאחר-למכן.

נגלה את הכלב השוטה!

שעות מספר אחרי הגילוי המחריד, בשעה 11 בלילה, התכנסו במשטרת פתח-תקוה כמה קציני משטרה גביהים, ביניהם עמוס בן-גוריון, עוזר המפקח הכללי, יואב פלג, מפקד המחוז, משה יודלביץ, מפקד הגנפה, להחליט על המשכת החקירה.

הקצינים לא הרגישו עצמם בטוב. זה עתה התקיים בכנסת ויכוח סוער בו מתחו אף ח"כי מסאי ביקורת קטלנית על משטרת-ישראל, שלא ידעה למנוע את הפיצוץ בצירות הסובייטית, שגרם לתוצאות בינלאומיות כה חמורות. המאסרים המבוהלים אחרי פיצוץ זה הוכיחו את עצמם לעיני הציבור ככשלון מוחלט (ראה במדינה). מה יגיד הציבור אם יקרא, מחר בבוקר, בעתוניו, כי בוצע רצח מתועב כזה? מה יגיד על יעילות המשטרה?

מאידך ראו הקצינים בענין כולו הודמנות, שנפלה מן השמים ממש, להסית את דעת הציבור מן הענין העגום בצירות הסובייטית. לא היה צורך להיות גאון כדי להבין כי רצח הילדה יסעיר את לבם של אלפי הורים יותר מאשר גיתוק יחסים דיפלומטיים.

למחרת היום צחחו עליוני-הערב את תוצאות הישיבה הזאת. משטרת ישראל גייסה 1200 שוטרים, ביניהם פקידים, טכאים ולבלרים, פתחה במיבצע שנשא את התואר המהדהד "מיבצע שטן". הוטל מצור על כמה יישובי עולים, נחקרו אלפי אנשים, הוחרמו מאות זוגות אופניים.

הסגנון היה כמעט צבאי, הוכיר את העלילות הגדולות של הפלמ"ח בימים עברו; הסקודה נתקבלה על ידי השוטרים שבפועל-רצון קרה... רבים (מן השוטרים) היו ללא מעילי גשם במטר הסותח, אך כולם היו מזויזים היטב, מצוידים במכשירי אלחוט, בכלי אוכל ובמטבחי שדה... האזור הנרחב דמה לחנות צבאית... קצין גבוה (אמר) לסופרנו: לא נוכל לעבור לסדר היום על הפשע המחריד שאין לו תקדים בארץ. לא נזוח עד שנגלה את הכלב השוטה שביצע את התועבה זו.

90 תכל 100: סופים

האסון הוא שקל מאד לגלות כלב שוטה, קשה מאד לגלות פושע מיני.

"מיבצע שטן" השיג את מטרותו הראשונה: הציבור שכח כליל את הרוסים, קרא בהתענינות את הידיעות על פעולות המשטרה. אך ציבור זה המתין בקוצר רוח לתוצאות-ענק של פעולת-הענק. כיצד ממצאים תוצאה כזאת?

שוטרים מנוסים יותר, בעלי השכלה מקצועית, היו יודעים, מן הסתם, שאין מיבצע קשה יותר מאשר גילוי פושע מיני. איש כזה אינו נחשב ב"סריקת-ענק". לפושע מיני אין "מניע" הגיוני, לפיו אפשר לגלותו. אין לו כל סימנים חיצוניים. כמעט כל הפושעים המיניים הידועים בהיסטוריה היו אנשים גורמליים בהחלט, שקטים ומקובלים על הבריות, עד שנתגלו במקרה — שעה שעסקו בביצוע פשע.

כי הפושע המיני אינו פושע כלל, אלא אדם חולה-נפש. המדע החדש למד כי כמעט 90 מבין כל 100 אנשים מבצעים אי פעם מיני שהוא בניגוד לחוק. הפושע המיני הוא אדם שלא התבגר, העביר תסביכי-ילדות לתוך חיוו המבוהרים. אנטי-ילדות הוא אדם שלא התבגר על משיכתו הילדותית לבנות-גילו, ואין הוא שונה משאר הסוסים המיניים: היומסקטואליסטים משני המינים, סטויסטים, מאור-כיסטים, פטישיסטים, טראנסכסטיסטים ומבצעי שאר מעשים מגונים, שהחברה האנושית החרישה בחולת בהם, אף כי כל אחד מהם מקובל והגון בתקופה זו או אחרת של ההיסטוריה.

רשן, הרוצח מדיסלדרוף, (שהונצח ברטס הדוקומנטרי מ), רצח 9 ילדות עד שנתפס על ידי פעולה משולבת של שוטרים, פושעים וקבצנים. הוא היה אדם גורמאלי עד שתאוחתו נתגלה לו לראשונה פשרה, בשעת פריצה לשם שוד, ילדה ישנה. הוא גאנסה, אך רק הריגתה נתנה לו סיפוק יזני מלא.

איש כזה אינו יכול להיתפס באמצעים משטרתיים רגילים, על-ידי חקירת עובדים-שושבים, בדיקת תעודות-הזנות ו"סריקה" של מעצרות. האמת האכזרית היתה שלא היה בכלל סיכוי רב לתפסו, אלא אם כן יגש לבצע מעשים מתועבים נוספים. שום איש נאור לא היה דורש מן המשטרה תוצאות "מידיות"

הקאניבלים ה"יהודים" הללו מתיצבים בדרכם של ילדינו התמימים, הטהורים... כמה עשרות או מאות ילדים ייטרמו אצלנו... הארץ האומללה הזאת נתמלאה כתוצאה מהעליה הגדולה פושעים וגנבים ואנסים ורמאים וזונות ורוצחי-זונות ודמויות שהיו מפחידות את לומברונו עצמו... בארצותיהם, שמשם עלו הגנה, היו תלויים מומן על העץ... אני אומר: דרושות תליות... תליין קבוע כפקיד בעל כבוד במדינה..."

כרוצח עצמו הוקוק לסרף בשיא התלהבותו המינית, ביקשה ההיסטריה המלאכותית את קרבנה. אם אי-אפשר היה להשיג שטן אמתי, היה צורך בשטן סינטי. המשטרה, שתקעה בחצוצרות, היתה מוכרחה עתה לספק את התאהה שעוררה.

למולה הרב הופיע השטן ברגע הנכון.

סמוך על סמוכה!

לו הוזמן שטן זה לפי מתכונת מחושבת, לא יכול היה להיות טוב יותר. הוא התאים בדיוק.

אדם אלמוני רץ למשטרה, הודיע לה שיש לו שכן מטורף, שהוא בלי ספק הרוצח. והראיה: ביום הרצח נראה מטיל, כשכלבו על גבו, ממלמל "כלב קטן רוצה ילדה קטנה..."

הכל היה ברור. קציני משטרה גבוהים ביותר עפו על הפושע, שמצא את עצמו באויקים לפני שהספיק להתעטש. כך הכיר הציבור את בן-ציון סמוכה, בן 35, ליד בצרה. היו לו כל המעלות הדרושות: קודם כל, הוא היה עולה חדש, עיראקי, זו כבר היתה, כמעט, ההכחה. אף כי לא היתה שום הוכחה לכך שהפושע לא בא מתל-אביב או מירושלים, היה מן הרגע הראשון ברור לכל, וגם למשטרת ישראל (המורכבת בעצמה ברובה מעולים חדשים) שזה היה יכול להיות רק עולה-חדש הגר במעברה.

שנית: הוא גר בבית-קברות. הוא חי לבדו עם כלב. הוא "התאים" לתאור של הילד יאיר חליף, היחיד שראה (כנראה) את הפושע ביום הפשע. ביתו נמצאו תמונות של ילדות. אפשר היה לסמוך על סמוכה.

התלהב נתן דונביץ, סופר הארץ: "על בגדיו נמצאו כתמידים והפרשה אחת. על פניו נמצאו שריטות ובשערו השחור נמצאה שיערה בלונדינית... יתר על כן, הוא נעצר כבר כמה פעמים, כשניסה לנגוע בנשים ובילדים באוטובוס. לו שקל מישהו לרצו קט את העובדות בדעה צלולה, היה צוחק, מכל הענין. הלשנה של אדם היסטרי, יצור עלוב

גרשון מאירי מוכיח את בן-ציון סמוכה לבית המשפט אל יתהלל אוטר כמפנח

"נעצר החשוד ברצח-המונסטר... רצון העם בחקירה מהירה ובמשפט קצר ודינאמי... אין הרגש הציבורי המוועז מסוגל לעמוד בפני השהיות פרודורליות ופסיכולוגיסטיות שתש-תרענה על חדשים ושנים... (משפט מהיר) דרוש נוכח צבא השטנים והמפלצות, והמפלצות-בכוח, שישראל מלאה אותם, הרוצחים ואונסים וטורפים כאן כמעט מדי יום ושבווע..."

כך צעק הרצל רוזנבלום בטורו. וכאן, לפתע, עברה רוח צוננת על המשטרה. התברר הדבר שהיה ברור מן הרגע הראשון: אין שמץ של הכחות נגד בן-ציון סמוכה, שהובא בפני השופט, דרש בחיך משכורת עבור ימי מעצרו.

לו הגיעו דברים עד לגודלה זו באמריקה, היו קורים אחד משני דברים: או שהרצל רוזנבלום וחבריו היו מצליחים להסעיר את ההמונים עד שיעלו לשערי בית-הסוהר, ויצאו את העצור ויתלו אותו על העץ הראשון, דבר הידוע לעולם המתחלחל בשם "לינין", או שהמשטרה היתה עושה מעשה הקרוי "פריים-אפ", פרוש הדבר: המשטרה היתה מוסיפת את ההוכחות, כדי לחייב את העצור בדיון, להציל את כבודה ואת בחירתו-מחדש של משקדה.

לכאן או לכאן, גורלו של בן-ציון סמוכה נראה חרוץ: המשטרה הוקוקה להצלחות, והתענוגות הוקוקה לכותרות כבר חרצו את הדיון.

אולם מדינת ישראל עוד אינה אמריקה. וגם משטרת ישראל, עם כל בולמוס הפרסומת שדבק בה בזמן האחרון, אינה כמשטרה האמריקאית.

משטרת ישראל עודה ספוגה מסורת בריטית — מסורת של מומחים עצמאיים, שחובתם העליונה היא להגיד את האמת. הדם, השערות, ההפרשות, נשלחו למעבדות המשטרה. הן תשובה היתה שלילית. הילד יאיר נדרש לזהות את סמוכה, לא עשה זאת. מיבצע-הפירסומת האויר התמוטט כבית-הקפים. למחרת היום ירד מסך מזור של שתיקה על משטרת-ישראל. שום קצין לא מסר עוד כל הודעה שהיא קצינים מילמלו שהתענוגות סילפה את דבריהם. העתונאים הכחישו זאת, אולם גם עליהם ירד מסך השתיקה. בעתונאי-הערב ירד הרצח לפינה הנסתרת ביותר, ובכמה משרדי משטרה היהרו שוטרים בתכמת הפסוק העתיק של המלך אחאב: "אל יתהלל חוגר כמפתח."

המזור ביותר היה כי ההיסטריה העצומה שככה לגמרי, ואילו הרוצח התהלך חופשי, מוכן לבצע פשעים נוספים.

קולנוע

(המשך מעמוד 9)

התפוקה העולמית. מבחינה אמנותית לא נגנה עתה הוליווד בעולם הסרט דבר מלבד שיטה טובה פחות או יותר של צילום בצבעים (סנקאקור), מבחינה טכנית הוסיפה הוליווד לצדדו בראש הצלומים, הקלטה הקול, העיצוב, כל אלה עומדים בבטח הר ליבובי, על רמה ששום תעשיית סרטים אחרת בעולם אינה מסוגלת להשיגה.

לאחר המלחמה נפל על הוליווד משבר חמור מאד: הטלביזיה. שדור התמונות יצא משלב נסיוני כבר ב-1947. חוץ שנים ספורות נפתחו בכל רחבי ארצות הברית מאות תחנות שידור, נמכרו מיליוני מקלטות. אף שים החלו נשאים בערבים בבתי-ההורים במספר המבקרין בבתי הקולנוע היתה מב' יחלה, גרמה לקיצוצים ניכרים במשכורות אנשי הוליווד.

פתרון זמני ביותר. עלית הטלביזיה לא גרמה לירידה מוחלטת בתעשיית הסרט ההוליוודית. להיפך, כיוון שחלק ניכר מן התכניות הן מצולמות, עברו אולפנים רבים להפקת סרטי טלביזיה. אולם היה זה נצחון פירוט לאנשי הוליווד. התקציב עבור סרט טלביזיה הוא אפסי בהשוואה לתקציב סרט קולנוע רגיל. פשר הרב היה: משכורות נמוכות ביוחס, רמה אמנותית וטכנית נמוכה ביותר.

חברות הסרטים הגדולות סרבו להכניע בקשו דרישם להלחם בסכנת ההדשה. בתחילה החליטו למנוע מאת שחקניהם המפורסמים כל הופעה בשידורי-תמונות. אולם עד מהרה נכחו לדעת כי עלולם הטלביזיה קמו כוכבים חדשים, שהתפרסמו לא פחות מוכיבי ה' קולנוע, איימו להכות בפופולאריות את מאור רותיה הגדולים ביותר של הוליווד.

דרך טובה יותר להסבת לב הקהל האמרי קאי מטלביזיה הטרקלין אל אולם ההצגות היתה, לדעת האולפנים הגדולים, הפקת סרטי-ענק צבעוניים, כמו, למשל, קוו וואדים. לטרטים כאלה גויסו אמצעים כספיים עזי מים, ביחוד מן החשבונות ההוליוודיים המוקפאים בבנקים באירופה. לצורך העבר' דה על קוו וואדים, באולפני צינה-צ'יטה, גויסו שחקנים אמריקאים, אנגליים, איטלקים (כמו

טריזה ברני — ראה שער). צלומי קוו וואדים גרמו לשיתוק כל עבודות ההסרטה של האי-טלקים אותו פרק זמן. ההשקעה היתה כדאית, הסרט עלה שבעה וחצי מיליון דולר, יכניס לפחות 20 מיליון. סרטי-ענק צבעוניים כאלה אין לראות בסלי' ביוה, עובדה שהמדינה את חברת פוקס המאה ה-20 להודיע כי כל הסרטים שתפיק השנה יהיו צבעוניים.

פרנצסקו ג'וליאנו, ברונדה בובו (נם במיליאנו) אל המנוחה ואל הנחמה

גדול בניו-יורק, נראה כי הקהל הרחב זנח לחלוטין את מקלטי הטלביזיה, נהר לראית את סרט הפלא החדש. אולם השיטה עדיין חדשה, טכנאי הקולנוע טרם סיגלו את עבודתם לאפשרויותיה. עד שילמדו אנשי הוליווד את השימוש הנכון בסינרמא, צפויה לטרטיהם רמה גבוהה. השאלה היא: האם יכולה הוליווד להרשות לעצמה ירידה נוספת נוכח התחרות הטלביזיה? כפי הנראה, לא. הכרוני בשבוע שעבר שמו ממנהלי חברת טלביזיה אמריקאית: "בקרוב נביא בפני התלוצפה טלביזיה תלת-ממדית". מישהו בהוליווד לא ישן אותו לילה.

סרטים

נ' במיליאנו

רק צ'אפלין היה מסוגל להוציא מתחת ידיו סרט כמו נס במיליאנו, תמונה מזועזעת ומבדחת בעת ובעונה אחת של העוני, זוהי אגדה מודרנית הכוללת, מלבד תינוק שגולד בתוך כרוב גדול ויונה שבעזרתה אפשר לי' חולל נפלאות, גם מעיינות נפט ואילי כספים בעלי צבא פרטי משלהם.

טוטו (פרנצ'סקו גוליאנו) נולד בגינתה של הזקנה הטובה (אמה גרמטיקה) שגדלה אותו ואהבה אותו. לכשתמה, הוכנס לבית יתומים ויצא ממנו נער כמעט מבוגר. הוא מתגורר באחת השכונות הדלות ביותר ב' מיליאנו, בתוך צריף רעוע. נדמה כי הגיע עם חבריו האביונים, אל המנוחה ואל הנח' לה אולם מעין נפט נתגלה בקיום ובעל הקרקע, סיניור מובי (גילימו ברנאבו) בא לשלם את התושבים. הזקנה הטובה נחלצת לעזרתם ובעזרת יונה שהיא שולחת משמים, הם מנצחים — לזמן מה — את חייליו של בעל ההון. אבל רק לזמן מה, הפתרון לכל הכביעות הללו אינו כה פשוט.

נדיה סיקה הוציא מתחת ידו — הודות לעזרתו של מחבר התסריט צ'יזארה זאבאי טיני — סרט שרבים בו הפגמים הטכניים, ששלמותה האמנותית היא מוחלטת. סרט מופת גדול, שכל חובב סרטוב חייב לראותו יותר מפעם אחת.

הפקת סרטים דרמטיים ארוכים בשלושה ממדים, השנה שוכללה, בפעם הראשונה בהיס' טוריה, שיטת הסרטה והקרנה של סרטים תלת ממדים שאפשר להתבונן בהם מבלי לעזר במשקפים. שיטה זו, טינרנמה (ראה תמונה) חוללה סערה שהוצגה באולם

אבל נראה שפתרון זה היה זמני ביותר. הטלביזיה צבעויה כבר נראתה בופק. היה דרוש משהו אחר, בהרבה יותר מתכני זה רתק כדי ללחום בטלביזיה. **מוהפכה הדרשה** — ההשוכה באה בש' בוע שעבר. הנהלת פוקס-המאה ה-20 הודיעה כי סרטיה יהיו, מהיום והוא הלאה, לא

אליפות התשבץ 1953

(ראה הוראות עמוד 16)

ההשוק השחור; 108. הוא היסוד לאנטישמיות; 109. החיה המפלטת את רוסיה; 110. לא כצויו; 111. תוצאות של חימום מים; 112. מקצועו של אישיו הלוי הרצון; 113. מסמדת ה' אלוהים; 114. מה בצורת נמסר; 115. מה שאין להונניו; 117. בעת... בירושלים, קרית הממשלה; 118. יש "כתב" ויש "ספר" קר"; 119. זהב טהור; 120. קישוטי רמק; 123. נשך לאירית; 124. סימן טיפוס וסימן מורס; 126. בני הדרום יהודה קוראים לה חלם; 127. אוריו ו...; 129. שם פרטי שכיח אצל יואי' תימן; 131. מקלע בינוני שהופתה חרצה את נולד מלחמת העצמאות; 132. ...אוקלי אשת לטרדות; 134. ...מאיר, ראש ממשלת צרפת; 135. שושנה נמצאת בין כאלה; 137. הכרת שיתוף הקלאית; 138. נחש ענק; 144. קישוט שהופקע פעמים רבות על מנורות בית המקדש; 147. משורר עברי בתקופת ההיב הספרדי; 150. בו לחיה של הקשת; 151. ביתת הולנד; 152. מלת זרורה; 154. הוא סוהר; 155. אומה; 156. ...ממשלת; 157. החוררת הקול; 159. ריזה טהור; 160. "כי יד על כס..."; 161. 81; 162. איה לקין; 164. סימן; 165. ...היינו לפרעה במצרים; 166. נשף קטן; 168. עליה הולכים אל ה...; 178. אסיפה; 179. בעל "קערת צימוקים"; 180. הנשיא; 181. הציירים תמסו; 187. האחד אכיראל כנהה אותו; 180. הנשיא הראשון של אוצרת הבר; 189. הוא כותב את "המור השביעי"; 195. לחם; 197. בכהמה; 198. כו. באנגליה; 199. 200. 206; 206. נקי מפסע; 202. ...שערי סומאה; 203. עומד על רגליו; 204. חדר באניה; 206. לא קהה; 207. אות הנצחון; 208. ממנהלי "סולל בינה", איש משלחת השילומים; 210. ל... המליצה; 212. כ'שושנה בין ה..."; 218. נביא הוהכה; 219. סככה את הראש בשעת הנשם; 218. ארז מים רודונים; 218. בחיפה; 219. מוקם בית הרושת נרול; 220. רבי דוד קמחי; 221. חכר המשלחת הישראלית לזרים"; 223. סל צעירים; 224. "מחית" היתה כזאת; 226. ...וכרסום. קנה וקמנון; 227. אביו של יחשע; 233. הנדרה רשמית של סקיר השואי; 239. חלק הלחמת סופית; 236. "יש שקר שקר, יש שקר נרדל, יש..."; 239. ל"איהודי שהשך יהודי; 240. לא יבש; 241. נשף; 243. חול מרבר; 244. המשוחתת לוינסט וינונד ולון נפלות; 245. ביום חמסין; 246. אף כנרמנית; 248. צייר תנכ"י; 249. רחמנא ליצול; 250. רנע; 251. מטבע פרסתי פחות ערך; 253. עתרת חוספה; 254. שם הפרטי של ה' הליווה נביב; 255. בעל שמונה זרועות; 257. אם אברהם צמחי ונש נרשון סאר; 258. מה שעשה נביב לפני שבקע החשים; 260. הקנייה של הלקוח מנקודת ראות הובן; 261. עיר היהלומים; 262. ממחברי המשנה; 264. ביתה היה לימה; 265. מה המחבר; חלק באקדה; 267. בלועזית — שוק; 268. רבע חמור; 270. הוציא את המיץ; 272. מה הוא ש. ל. ל. שילוח המיוחד של "האפיץ" באירופה; 276. הוא כתב את, ביטר בחדרה; 284. "הבה נתי' הכסה לו"; ירבה"; 286. כלסנא אמריקאי; 287. יותר מקרי; 288. ארון כנרמנית; 289. נקבה נעלמות; 291. רמת-גן שבתי' ותחית; 292. המנעול הכסוח; 293. 294. השאלה הקרומת; 296. נקי; 297. אבי הענקים; 298. חור; 300. דרנת מסקר "האפיץ"; 302. מאכל בשר הוננני; 303. "אחרי יודוך חתך"; 305. בניו משפרים מרכזי בירושלים; 306. מטבע איטלקי; 308. עיר יוואל; 310. בין הרים שני נבעות... "הכבת"; 311. שם וישב אונגרי; 312. דוד רויאל ופנתם בינוני שקדו עליו; 314. "כרמל מוחזי" פוכר אותו; 316. מופיע תמיד עם שני לתיים; 317. שמו משה והוא עזר החוץ; 323. כינוי המורה למתננים די רוינסון; 326. ועשו הפרטי של שר האוצר; 329. יען; 330. שם שניים; 331. עוד הפעם של; 333. בין מים למים; 334. מה הראשון ליצות מאיר חי עויאל; 340. כהו; 335. מסוגו מופיעים יחד עם רוחות; 336. ...דין עמו כאחד שבטי ישראל"; 338. "ל...שמת"; 339. באנגלית; 340. צויר יחיו, מההושע ירד; 341. לדעת הכי"ס פס"; 342. יחירות של כזה במדינה; 343. דל; 344. הוצאת ספרים; 345. אבי האב; 347. שורשים כ... יהיה ופרחם כאבק יעלה"; 348. שקטו 350. מלת שאלה שכיחה; 351. יש בתלביביו ואין בנחלת בנימי.

הנו; 229. הוא איבד את חיו זמן קצר אחר כיבוש יריחו; 230. שני כשמים תנכיים; 231. כלבר; 232. בתוכי; 234. יש אמרים; 235. קריאת פניה בללאומית; 237. ונצוב כמו... נולדים"; 238. נרו יאר; 239. כי הדרכים יו; 240. מלכה הוא מינוס; 242. של; 245. בנימטריה, "אנו"; 247. נקראת על ידי נער שהגיע לניל המצות; 250. צלב ה...; 252. בין סנן מספר הנודד לסנן מספר הלוחות; 254. פורשים אותה על הוצפה; 256. בין קוריאה להירו; 257. ... על המחוז, סקיר נכוח במשרד הפנים; 259. מעמסה; 260. אצור, רופא תל'אביבי רדוע; 262. אות; 263. מספר פלונה; 265. שם חיבה אירי; 266. מסחית את השניים ואת הלשון; 268. בזורה כזאת; 269. תרגילי סדר; 271. גם ללבוך וגם לרוזן; 272. הדנה בצבא הרמני ורביאלון; 273. מקצועם של פלטר ואריסטו; 274. אחת משלוש תפילות היום; 275. חוזה לכל חי; 277. מסמר אירי, ונדרד כלל; בעל קרם; 278. בתוכה מוליקים בכך הכל 55 כאלה; 280. כמה, בערבית; 281. השאלה לפני הקרומת; 283. עתיר קוצר יש ל...; 285. בלועזית קוראים לזה פרופיל; 288. הוא כתב את "רקיס וגולדמנד"; 290. משלמים אותה ליצואנים ומשלמים אותה לביטוח; 293. בו הנכר או נכד הכן; 295. עיתון בוקר של סוהר תחת; 299. 303; 301. אות היה צאר רוס; 302. יואל נרמניה; 304. שער כנרדוגל; 305. תנועת הצופים הצבית; 307. בית-ספר יהודי במזרח אירופה; 308. ענן; 309. 311. תותכל...; 312. "ההיריקה"; 314. שם פרטי פלני; 315. פניה ערבית; 317. ההיץ במשפוחית; 318. ממנה לקחה הכנסת את שמה; 319. גם אטלי וגם שרת ולפי מענתו גם אחמד הוכנית; 320. תחנת רכבת מרית; 321. מירב העברי, בה תמסחה אחת מנקודות המפה של מלחמת העולם השנייה; 321. טון מוניטאי; 322. א...א, לפא אל נלה וילקה; 324. "על... שפתינו"; 325. 56; 327. הניבור השויצי ששמו היה וילקה; 328. שם שכיח לחסירה ארכיאולוגית; 329. תחת הראש או תחת הרגליים; 330. ספרו של כרוננשם... "קשוס"; 332. ליר ההוד; 335. אשתו אחת באדמה, כמזיאום ובנוף האדם, בין השאר; 337. שכונת בני העובים הירושלמית; 340. עורד משנה, הבנית, של העולם הזה; 342. לא ויא; 344. "אונגרי"; 346. על החלון הקרמי של כל מכונית; 347. גם בצירום מפורסמים וגם של שבעת האיים; 349. את האשה או אח הבעל; 350. עקשיו שמה נרבתה; 352. מנישים עליו בוטנים או קפה; 353. סת... המלך; 354. קליה קרושה; 355. רעל; 356. ממשפחת הצאן; 357. מעל לקיבה.

מאוז; 1. "...חרובים"; 4. אחד הבנים הנדרה של פסח; 9. מכשיר מוסיקלי הכרמנים; 6. אחד הבנים הנדרה של פסח; 9. מכשיר מוסיקלי רועש; 11. "השאר..."; 12. המלך; 14. משותף לתל'אביבי, תל'ביניו ותל'עזרי; 16. הנוף הממלכתי כעיתון; 19. מה שאשה היה מחיקה בין שניה; 21. עזר יותר מלשון עקן; 24. ירק חי, טוב ללסטים, נגד רודים; 26. מנועת כבידות; 30. את ליפת; 32. שבויה; 33. ננדרת וכר; 35. מפורסם בגלל יוה; 36. מה שהמאקי הצרמתי היה; 38. מה המשפחה של התיישב, הככשים, הענים ועוד; 39. חזה אשה; 40. קשה עמוון; 42. מרכס; 43. אות ערבית; 45. רוצה לומר; 46. מטמ; 45. 48. מאוז; 49. אשתו נפצעה בכת' נקשות והוא יצא את הארץ; 50. שמה היה שר הארז היה...; 51. קוף מפורסם כמיוחד; 52. ארון; 53. לא מתוק; 55. אונג' כרטיס אמריקאי בעלת-שם; 56. המטבע הימני המופיע בכל תשבץ; 58. שארית לזהות; 59. סימן מוסיקאי; 60. במעיל ובפה; 61. נכנס לשקע; 63. מדיניות "הנהגה" במאורעות 1938. שהופרה על ידי האצ"ל; 66. האזור עזרי; 68. האונה מוכות; 71. כמלל אחת המפלגות האמריקאיות; 73. לא מבשיל; 75. אחד מסמרי המנובים; 78. ציפור; 79. בין סוריה לישראל; 81. קולנוע רמתי; 82. "למלס כל ה... והיא רומבול"; 84. "סרטיאוש"; 85. ממשחת סוציאליסטים אנגליים; 87. עיר מרית קרומה; 88. אלוהים; 90. נדי; 91. תואר האצולה ההולנדי; 93. שכר... משלמים לבערבי; 94. למחוד; 94. מוריסים אותה שלישי; 95. ישוב בעבואות תל'אביבי, על שם שבעה נרטים שנהרגו בכמאורתי; 96. משותף לזמן שיר' ולמשרד שניאור; 97. קריאת המפעלות; 99. חברת נפט; 100. בית הציפור ותנועת הנוער; 102. הקוף של ברטוריא; 103. סורטיאוש, העוסק באתלטיקה הנוער; 105. אחת עשוי מרונג וגם מעשונה; 107. כנרמנית זה נקרא, "אריץ האב"; באנגלית "אריץ-האם" וכעברית...; 110. בית החרושת הגדול בארץ למספטי; 112. האם נהית רזה; 114. סופר אירושאי; 116. חיים כנודים ביותר; 120. לא חי; 122. גם כראשון ליצון וגם בכרווייטשק; 123. בה נתקבלו החלטות סודיות של הלינה הערבית לפני הלישה לארץ ישראל; 125. עליה מופיעים גם, "הבימה" וגם "אוהי"; 126. קרעע מלכות; 128. "נשך" ספיק אותו, "אשמונ" יפיק אותו; 129. סוד; 130. מנוע 4.5; 122. באותו זמן; 133. בקיץ חם, בחורף...; 135. קבע חוק; 136. יחידת מירד השמלית; 138. עושים אותו כמולי; 139. העק מצפון לראש הנקרה; 140. לפני המבנית היהודית הממוחזרת ולפני הכארון רומי; 141. האה. והאחות אשר אחת; 142. "ריבון עולם ועלמאי"; 143. בהמת מארכיאסיתית; 144. שכיח מאד בשמות משפחה צרתיים; 146. חם וחלילה; 148. קריאת פניה ערבית; 149. נרו יאר; 150. את הכלה או אב התתי; 151. מצב בו נמצא כוח צבאי החושש מבני הקהפת פתע; 153. חלק כביעות החלמות; 156. א. מצי בעסק יוועאל; 158. נלקחים שבבי; 161. סרטי... שימושי בכל בית; 163. גם מהכנסת וגם ממתורת; 165. סופר עברי, שהיוכר כמומטר לטרם נובל; 167. שם, בארמית; 168. התבורה של מודר; 170. אם שבעת הבנים; 171. כריתת ישראל של ישראל ברומית; 173. מימד האגודה הכפיאנית; 174. משחקת מחשבה בעל 32 כלים; 176. "ה... הולך אל המינין, עז שנשכח"; 177. דל, עז; אביו; 179. כינוי הודו האמריקאי; 180. שברח. מוקיון; 182. הנכ כוער, טוב לחיה וטוב לבשר; 183. ביטוי אלגנטי יותר למאה אחוז; 184. ביה דרום אמריקאית; 185. על שפת נהר; 185. "שנית לא תפול"; 186. "מספיק ו... שלטון מפא"י"; 188. שמו הפרטי של סילרמרשל סמאטס; 189. לא קשה; 191. חל טיני שכיח; 192. מל עיזר יהודית; 194. יחיד של חיים; 196. היא נהרסה לחלוטין ואיצ"ל כבש אותה; 198. ארץ ממנני יור' הכנסת; 201. ספרו של סופר אמריקאי על ניטו ורשה; 203. חברת שיכון; 205. נמיר ביותר; 209. שרם מסוגו של אפתי' רד"ך רונברג; 211. כמי הנחש; 212. בארץ ישראל ולא בישראל; 214. לא דרש; 215. הוא משה את שאלו את דוד יחלם; 217. תושב דמרק; 218. "מ... מעש בארשע"; 219. הוא יכול להפחד יותר; 221. "בששבת הניע חן לאילנות"; 222. מיסיקאי שקטק בחשמל; 224. כד קמו; 225. רובה, באנגלית; 227. מכונית אמריקאית; 228. אחד מספרי ויקטור

על שפת ים כנרת

התנכלות לתרנגולותיו של ראש עיריית טבריה, משה צחר, נסתיימה בשחרור זולל התרנגולות לפי בקשו של ראש העיר. הסיבה: המתנכל נמנה על בוח' ריו של משה צחר.

שחקן הבימה לשעבר, מרדכי בר, חזר זה עתה ארצה, לאחר ששחק באמריקה הדרומית במחזה האניה האחרונה, אותו לא רק ביים אלא אף כתב (ביהודית).

התעמך הרביעי

לכבוד עולמי זכה סופר הכנה הצעיר והשחרור, לוי יצחק קי הירושלמי, הנהלת הוואר השמיטה את המרכאות מן הציון המופיע ליד שמו במדריך הטלפונים, פונים הכתירה אותו לוי יצחק קי הירושלמי, עתונאי הדור (במקום עתונאי הדור).

בארצות הברית ושהכיל תפריט מנות מיוחדות מפרי ידיהם של 148 אישים התבלט בעל מטבח כושי מצלית: מי שהיה מתוך או"ם בארץ, ראלף באניץ.

הפילוג במפ"ם הביא עמו נזק ספרותי: ספריית פועלים החליטה לא להוציא לאור את ספרו של משה סנה, מסה על חיבורי סטאלין.

אורחת ירושלמית שכחה ערב בחינות סוף הסמסטר באוניברסיטה: מכונית פליימית שחורה הנושאת את המספר הגלילי 363. בעל המכונית: סטיבנס להיסטר ריה של האוניברסיטה העברית, המחלק את שבועו בין ההיסטר ריה למזכירות הקיבוץ המאוחד. הסטודנט: מפקד הפלמ"ח יגאל אלון.

כשמר יהושע שוי, סגן מנהל משרד הפנים והאחראי לעניני עליה והתאזרחות על תנועת ההגירה מן הארץ, סיפר מעשה משעשע: כשנשאל ליה הארץ, אב לשבעה ילדים לסיבת הגירתו, הסביר: אי אפשר להיות כאן, שללו ממני את הרשיון למכור ביצים.

ת' א ט ר ו ן

איבסן - הבימה. 1

50 השנים שחלפו מאז מותו של איבסן, הפכו את המחבר הנודע רבגי לזמות קלאסית בתיאטרון, נערצת הרבה אך פופולארית רק מעט. ההצגה החדשה שלהבימה הביאה הוכחה נוספת לעובדה זו. איבסן הגאון יצא שלם מן הניסיון, אך ספק הוא, אם הצליח לרכוש את אהדתו של הקהל הרחב. הדבר מצער ביותר כיון שיון גבריאל בורקמן היא אחת היצירות הגדולות של התיאטרון המודרני.

בורקמן, איש העסקים, עוקר מנפשו כל רגש אנושי ברדיפתו המסורפת אחרי הצלחה. בערוב חייו הוא מוצא עצמו נכשל, בודד ושנוא על ידי כל אלה שאי פעם אהבו אותו. הקור הקטלני שם קץ לחייו - הקנר השולט בנפשו ובנוף הגורכני הנוגה. למרות הכל אין נצחונם של עק' רונות הנשללים על ידו, שלם. בורקמן, שאופיו קרוץ ממחכת - החומר שהיה כה אהוב עליו - לא מתחרט על מעשיו, ודמותו של הבנקאי העקשן מת נשאת כסמל טראגי של האדם השואף לקראת האין סוף.

שמעון פינקל, בורקמן של הבימה, נשאר נאמן לתפקידו במובן המלא של המלה: הוא הבלט את עצמו על ידי הקרבת הסובבים אותו ונוכחותו על הבמה הסילה צל על כל שאר השחקנים. ההפסד שנבע מזה לא היה מכאיב ביותר. לחנה רובינה אין כל סיבה להתפאר על משחק טוב, ואחותה לבמה, אינה גובינסקה, לא הצליחה עדיין לבלוע את התפוח בו נגסה בתחילת הקריירה שלה, אם לשפוט לפי מבטאה. ליאו פילר ורחל תימור, לעומתה, לא נעצו כלל שנים בתפקידיהם, הצטיינו במשחק שטחי חסר גוון ומשקל.

לפיכך לא נשארו, בסופו של מחזה, אלא הכתפיים הרחבות של השחקן והבמאי יון גבריאל פינקל. הן הנושאות את יצירתו של הרוקח הנורבגי שעלולה היתה להיות אחת ההצלחות היפות ביותר של הבימה.

יון גבריאל בורקמן מאת הנריק איבסן. עברית: מנשה לוי. ההצגה: שמעון פינקל. הצייר: יוסף קארל.

יון גבריאל בורקמן מאת הנריק איבסן. עברית: מנשה לוי. ההצגה: שמעון פינקל. הצייר: יוסף קארל.

עמוס קינז מערער

מיעוט השליחים לאמריקה. התנחנות רוח החלוציות בנוער.

הקרייזלר והחילה.

הספרות הוקנה והצעירה המחזור המשוער בתחליפים.

בספרו בשוטים ובעקרבנים הופיע זה עתה בהוצאה עממית במחיר 1 ל"י ובהוצאה מהודרת במחיר 3.200 ל"י.

הוצאת "ישראל", תל-אביב.

תחרות אופנועים

על גביע "ש ערי שמשון" 1953

התחרות השלישית על גביע "שועלי שמשון" תיערך ביום ד', 18 במרס 1953. אופי התחרות: תלאת-שדה בדרכים משובשות, עליות וירידות, שטח מוצף מים, ועוד.

המסלול: בקרבת תל-אביב, כולל כל סוגי הקרקע. האורך: 3 ק"מ. ההרשמה: עד יום ד', 11 במרס.

התחרות פתוחה לכל סוגי האופנוע, דמוי ההרשמה: 2.500 ל"י. מקום ההרשמה: מערכת, העולם הזה, רחוב גליקסון 8, תל-אביב.

אפשר להרשם גם בכתב, בתנאי שהודעה תכלוק את שם המשתתף, כתובתו, סוג ומספר האופנוע, דמוי ההרשמה.

כטריות אפניון תנובה טעמן משוכה. איכותן מעולה

ועתה... קורסים מסחריים מתקדמים בעברית!!!

לאחר שנים של עבודת-הכנה קפדנית, יכול עכשו המכון להגיש תורכה יסודית במקצועות הראשיים של מדע דמכור בשפה העברית. הקורסים החדשים הם מעשיים ויעילים ביותר והוכנו במיוחד בהתחשב עם דרישת וצרכי הצבור בארץ. (בקות חשבונות, המשק הקואופרטיבי, כלכלה, הנהלת חשבונות למתקדמים גם הכנסה ועוד).

פרטים מלאים על תכנית ההדרכה וההשתלמות נכללים במהדורה החדשה של המדריך המקצועי "הזמנות במסחר" אשר ישלח לכל דורסן!

פנה עוד היום אלינו - או שלח את התלשו אל:

המכון הבריטי למסחר בשותף פעולה עם

המכון העברי להוראה והשכלה בירושלים

רחוב בני-היהודה 2 ת.ד. 1259 ירושלים
שד' רוטשילד 15, ת.ד. 487 תל-אביב
רחוב הבנקים 5 ת.ד. 1474 חיפה

ל א לשלוח לי חינם את המדריך המקצועי החדש "הזמנות במסחר" ופרטים מלאים על קורסים במקצוע שמי כתבתי

נחשון, "העולם הזה"

להלן 12 תחרויות כדורגל החשובות של השבת 7.3.53, בישראל ובבריטניה. השם הראשון בכל שורה מציין הקבוצה הביתית. ציין במשבצת הריקה בכל שורה:

- אם אתה מנחש שהקבוצה הראשונה (המארחת) תזכה בתחרות - רשום א'.
אם אתה מנחש שהקבוצה השניה (האורחת) תזכה בתחרות - רשום ב'.
אם אתה מנחש שהתחרות חסתיים בתיקו - רשום X.

Table with 2 columns: תוצאות אחרונות, תיקו. Rows include מכבי פתח-תקוה, הפועל כפר-סבא, מכבי נתניה, הפועל חיפה, אסטון וילה, בלקפול, בולטון זונדרס, צירלסון, צ'לסי, סנדרלנד, חלכס, אברסון, בית"ר תל-אביב, הפועל תל-אביב.

המנחש נכונה את תוצאות של 12 התחרויות, יזכה במכשיר רדיו מתוצרת פיליפס. המנחש נכונה את תוצאות 11 תחרויות יזכה במיניו חינם שנת' על העולם הזה.

פרסי נחשונים ינתנו בכל שבוע לפותרים אשר תשובותיהם קרובות ביותר לפתרון הנכון. חתוך את הטבלה המסומנת יחד עם הת' לוש, או העתק את הטבלה וצרף אליה את התלוש הגנור, שלח אותם עד יום ו' 6.3.53 (ועד בכלל) למערכת העולם הזה ת.ד. 136 תל-אביב. יתקבלו פתורי נות שישאו חותמת דואר עד יום 6.3.53 על המעטפה יש לציין: נחשון מס' 2.

תלוש נחשון 2
השם:
הכתבת:

אפי בלקר ואפי ארבי בקאר! אפי אלקר זכור באליהת אפי שפמן אפי אלקר את אפי

מיוצרת באשור הסתדרות דופאי השנים בישראל

גם מפני גשם

הסוכך

נוסד ב-1934

רחוב הרצל 89, תל-אביב טלפון 5473

גזור את התלוש ושלח אותו יחד עם הפתרון לפי הכתובת:
 העולם הזה, ת.ד. 136, אליפות תשכ"ג, 8, ער יום 15.3.53

תלוש

אליפות התשכ"ג 1953

תשכ"ג ענק

(ראה הגדרות עמוד 14)

השם .....

הכתובת .....

		14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	
29		28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	
	39		38	37		36		35	34		33		32	31	30	
	48		47	46		45		44	43		42		41	40		
				51						50					49	
	59		58	57		56		55	54		53		52			
74	73	72	71	70	69	68	67	66	65	64	63	62	61		60	
	83		82		81	80		79		78	76		75			
	92	91		90		89	88		87		86	85			84	
		96					95					94			93	
	105	104		103		102	101		100		99	98			97	
119		118	117	116	115	114		113	112	111	110	109	108	107	106	
	129		128	127		126		125	124		123		122	121	120	
	138		137	136		135		134	133		132		131	130		
			141						140						139	
	149		148	147		146		145	144		143				142	
164	163	162	161		160	159	158	157	156		155	154	153	152	151	150
	172		171		170	169		168		167	166		165			
	181	180		179		178	177		176		175	174				173
		185						184					183			182
	194	193		192			191	190		189		188	187		186	
208		207	206	205	204	203		202	N	201	200	199	198	197	196	195
	218		217	216		215		214		213		212		211	210	209
	227		226	225		224		223	222		221		220	219		
				230						229						228
	238		237	236		235		234	233		232					231
253	252	251	250		249	248	247	246	245	244	243	242	241	240		239
	261		260		259	258		257		256	255		254			
	270	269		268		267	266		265		264	263		262		
		274					273					272				271
	281	282		281		280	279		278		277	276		275		274
298		297	296	295	294	293		292	291	290	289	288	287	286	285	284
	308		307	306		305		304	303		302		301	300	299	
	317		316	315		314		313	312		311		310	309		
				320						319						318
	328		327	326		325		324	323		322					321
343	342	341	340		339	338	337	336	335	334	333	332	331	330		329
	351		350		349	348		347		346	345		344			
	357		356		355			354		353						352